ПАГОНЯ

РЭГІЯНАЛЬНЫ АГЛЯД: ГОРАДНЯ — ВІЛЬНЯ — БЕЛАСТОК ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

№ 19 (33) *2—8 ліпеня 1993 г.* *Кошт 5 рублёў*

БЕЛАРУСЫ ЎКРАІНСКАГА ПАЛЕСЬСЯ. Апавядае былая пінская шляхцянка.

Урадавыя хітрыкі або **САКРЭТ ПОЛІШЫНЭЛЯ.**

Праз **НЯМЕЦКУЮ МЯЖУ** у рыбацкім чоўне.

У ШВЭЦЫІ ГЛЯДЗЯЦЬ МЕНСКІЯ СЭСІІ й пасьміхаюцца...

Размова пра талерантнасьць

У Менску ў днях 25—26 чэрвеня адбылася канфэрэнцыя «Талерантнасьць й грамадзкія адносіны». Яе наладзіў Беларускі фонд падтрымкі дэмакратычных рэформаў імя Л. Сапегі пры ўдзеле бюро па правах чалавека, навукова-адукацыйнага цэнтра імя Фр. Скарыны, фонда Сорас-Беларусь. Працавала канфэрэнцыя ў гатэлі для замежных турыстаў «Юбілейны». Нататкі пра яе працу мы зьмесьцім у наступным нумары газэты, а сёньня прапануем выступленьне аднаго з удзельнікаў, сп. Ю. Вашкевіча. Чытайце яго на 5-й старонцы.

С. А.

Ксяндзы ў бальніцы

Анкалягічнае аддзяленьне ваблаcной бальніцы ад нядаўняга часу наведваюць ксяндзы Фарнага касьцёлу. Адзін з іх прыходзіць у кожную нядзелю а 17-й гадзіне й застаецца да позьняга вечару. Спачатку служыць набажэнства, на якое зьбіраецца па 150—160 хворых, затым спавядае, а потым абыходзіць пакоі з цяжка хворымі. Па споведзь зьвяртаюцца нават праваслаўныя. Апякуюцца хворымі сёстры-назарэтанкі.

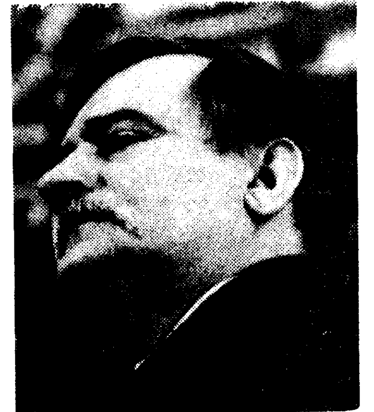
(спадар).

Чацьвёртая Рэч Паспалітая?

У часе наведваньня Менску прэзідэнт Рэспублікі Польшча Лех Валэнса сказаў, што Беларусь прыгожая краіна, трэба толькі нейк зрабіць, каб яе людзі мелі больш грошай. Палякі, як і самі беларусы, зацікаўлены, каб нашая дзяржава была сувэрэннай ды нэйтральнай. Л. Валэнса таксама сказаў, што ў 2000-м годзе паміж Польшчай ды Беларусьсю не павінна быць аніякіх межаў, трэба адно глядзець за кантрабандай наркотыкаў ды радыёактыўных рэчываў.

Пабачым, ці спраўдзіцца пажаданьне спадара прэзідэнта, але ўжо сёньня відавочна, што лепей ня мець мяжы з палякамі, чым з усходнім суседам.

(спадар).

У Навагрудку напярэдадні прыезда прэзідэнта Польшчы Леха Валэнсы паклалі новы асфальт. Спадар прэзідэнт наведаў Музэй Адама Міцкевіча.

Дом урада стане прыгажэйшым

Пад зямлёй у сталічным мэтро сьцены адной са станцый аздоблены адразу некалькімі мэталічнымі надпісамі «Плошча Леніна». Зьверху аднак даўно знаходзіцца плошча Незалежнасьці, а на ёй шэры Дом ураду аўтарства архітэктара Лянгбарда. Дык вось, гэты вялікі дом фарбуюць адмысловай фінскай белай фарбай. Каштаваць гэта будзе нятанна. Але самае прыкрае, што на белым тле надта чорна стаў выглядаць бронзавы Ленін. Менчукі гадаюць: ці будуць маляваць таксама статую, каб хоць крыху адбяліць яе дзеля гісторыі, ці з 'эканоміць на ёй дарагую фарбу?

М. ПЯТРОВІЧ.

1 ліпеня ў Горадні адбылася перадача Базыльянскага кляштара (былы Музэй гісторыі рэлігіі) праваслаўнай царкве й урачыстае набажэнства.

Вуніяцкая суполка Горадні наладзіла пікэтаваньне ля храма, які ў 1720 годзе быў пабудаваны грэкакатолікамі. «Парушылі запавет Хрыста «Не ўкрадзі», «Даруй ім, Божа, дапамажы нам»,— такія транспаранты былі ў руках пікэтоўшчыкаў. Адзін з прадстаўнікоў праваахоўных органаў мабыць выпадкова разарваў плякат, на якім было напісана «Дай ім Бог пакаяньне дзеля прызнаньня праўды».

Чэслаў Мілаш не прыехаў

Урачыстае адкрыцьцё «Рыма-IV» у тэатры Тызэнгаўза, сёньня лялечным, пачалося з канфузу. Адзін з выступоўцаў назваў нашу краіну «Беларускай эсэсэр». Зрэшты, гэта крыху разварушыла прысутных, бо перад тым наша гарадзкая капэла выканала тры рэлігійныя гімны даволі мінорнага гучаньня.

З першых асобаў прысутнічалі толькі старшыня аблвыканкаму сп. Д. Арцыменя, які дзеля гэтага на два дні раней вярнуўся з Амэрыкі, і старшыня гарсавету сп. С. Домаш. Старшыня парлямэнцкай камісіі сп. Н. Гілевіч адсутнічаў з прычыны прыезду ў Менск прэзідэнта Валэнсы, не было таму ж і міністра замежных справаў сп. П. Краўчанкі. Міністр адукацыі тэрмінова выехаў у Люксэмбург, адсутнічаў таксама й міністр культуры. Ад іхняга імя зачытваліся прывітаньні.

Шкада, што не прыехаў і Чэслаў Мілаш. А мог бы. Пэрыядычна ён прыяжджае са Штатаў ў Кракаў разам з І. Бродзкім. Былі яны тамака й напярэдадні «Рыма-IV». Прысутнасьць двух ляўрэатаў Нобэльскай прэміі па літаратуры магла б вельмі аздобіць гарадзенскае спатканьне.

У рамках «Рыма-IV» у Гарадзенскім унівэрсітэце імя Янкі Купалы было заплянавана паседжаньне вучонага савету, прысьвечанае наданьню годнасьці ганаровага доктара гэтага унівэрсітэта спадарству Яраславу Ісаевічу, Вітаўту Кіпелю, Ежы Клачоўскаму, Вітаўтасу Мяркісу. Гэтая падзея адбылася ў нашай Альма матэр упершыню.

Тэма памежжа прагучала на канфэрэнцыі вельмі надзённа. Нездарма ж Т. Канвіцкі гаварыў, што «крэсы» тояць у сабе небясьпеку новага Карабаху. Наша задача — грунтуючыся на сваім гістарычным досьведзе, стварыць для Эўропы прыклад супольнага жыцьця некалькіх народаў.

На здымку: амэрыканскія беларусы — удзельнікі «Рыма-IV»: В. Кіпель, яго дачка Алеся й жонка З. Кіпель, Я. Запруднік.

А. С.

Фатаграфаваў А. УЛАДАСЕВІЧ.

Постскрыптум. У папярэднім нумары «Пагоні» у паведамленьні аб маючай адбыцца канфэрэнцыі выдрукавана прыкрая памылка. Замест «у храмах» у тэксьце атрымалася «у крамах». Перапрашаем усіх нашых чытачоў. Як калісьці казаў І. Джугашвілі або нехта іншы, «газэта ёсьць газэта».

Падземны мітынг

Калі на рэдакцыю паступіла паштовае запрашэньне прыехаць на ўрачысты сход з нагоды 50-годдзя Саюза Беларускай Моладзі, я амаль ня даў веры вачам. Краіна бо ў нас савецкая й беларускія даты ў ёй не ў пашане. У суботу 26-га чэрвеня, у дзень правядзеньня Сходу, я разгарнуў «Зьвязду» й ужо мусіў паверыць: спадар Кебіч забараніў урачыстасьць па шматлікіх просьбах працоўных. Ён таксама абвясьціў «недапушчальнасьць якіх-небудзь мерапрыемстваў, зьвязаных з так званым юбілеем СБМ». Вось табе й маеш! Аказваецца, у нашай нэндзе «вінаваты» ня толькі БНФ, але яшчэ й злашчасны СБМ! Наш урад пераняў правілы ЦК КПБ вельмі дакладна растаўляць ідэялагічныя акцэнты. А як жа спрытна, па цэкоўскай звычцы, у патрэбным месцы у тэксьце ўстаўлена «з так званым»...

На прызначаны час, каля 18-ці гадзін, побач Дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Я. Купалы, дзе мела адбыцца ўрачыстасьць, сабралася колькі дзесяткаў чалавек, пераважна моладзі, а таксама тры сяржанты ды тры лейтэнанты са сталічнай міліцыі. Зразумела, што ўсім давялося «пацалаваць клямку»: груваcткія высокія дзьверы былі глуха замкнёныя. Тут жа было й некалькі чалавек з камсамольскімі значкамі, яны спрабавалі раздаваць свае ўлётачкі, у якіх «фашисты», «фашистские, фашиствующие»... Люд пачытваў ды пасьмейваўся.

Без адной хвіліны 18 пайшоў дождж, прычым вельмі спорны. У каго не было парасонаў, тыя ўсталі ў нішы вокнаў тэатра. Міліцыі давялося змокнуць. Я таксама стаяў у вакновай нішы, перад маімі вачыма на сьцяне вісела мэмарыяльная шыльда: тут выступаў тав. Сьвярдлоў, а таксама адбыўся ў 1917 годзе зьезд салдат,

(Працяг на 2-й стар.).

ПАЛІТЫКА. ГАСПАДАРКА

«Гаворыць радыёстанцыя пана Кавальскага!»

Некалькі гадоў таму ў Польшчы пачалі ўзьнікаць прыватныя тэле- ды радыёстанцыі. Дзейнічаюць яны самадзейна, бо па сёньняшні дзень яшчэ не прыняты закон аб радыё- й тэлевяшчаньні. Сёньня вяшчаюць 500—600 прыватных радыёстанцый, на якіх працуе 5 тысяч журналістаў. Яны маюць аўдыторыю ў 10 млн. слухачоў.

Мяркуюць, што пасьля прыняцьця адпаведнага закону, у Польшчы будуць існаваць і агульнапольскі прыватны тэлеканал, і 87 мясцовых тэлестанцый. Але ж гэтыя палякі! Мы й дагэтуль нават аднаго прыстойнага тэлеканала ня маем.

Р. МЕНДЖЫБОЎСКІ.

Вуніятам адмовілі

14 чэрвеня народны суд Горадні пад старшынствам суддзі З. Нікольскай вызначыў: не прыняць заяву грэка-каталіцкай суполкі. Нагадаем, што вуніяты дамагаюцца адмены рашэньняў аблвыканкама № 70 і № 98 аб перадачы вуніяцкага Базыльянскага кляштара праваслаўнай эпархіі. Перад тым як адмовіць, заяву трымалі ў судзе паўтары месяцы.

Рашэньне Ленінскага суда можна было абскардзіць на працягу 10-ці дзён. Можна было, але. Адмоўнае рашэньне было прынята 14-га чэрвеня, выслана яно было 22 а атрымана адрасатам якраз 24-га чэрвеня. Такім чынам, тэрмін абскаржаньня скончыўся нібы сам сабой.

Ю. М.

Спраўдзілася наступнае з навагодніх прадказаньняў «Пагоні». Мітрапаліт Філярэт нарэшце загаварыў пабеларуску. Здарылася гэта ў сталічнай філярмоніі пад час сьвяткаваньня 200-х угодкаў Менскай эпархіі.

(бн).

Падземны мітынг

(Пачатак на 1-й стар.).

які вітаў савецкую ўладу. Пра Усебеларускія кангрэсы (першы з іх разагнаны той самай савецкай уладай), якія памятае гэтая камяніца,— акт слова. У савецкай краіне беларускія даты не ў пашане! А каля дзьвярэй тэатра ў рэпэртуарным пописе «Тутэйшыя» Я. Купалы... Як жыцьцё часам нагадвае спэктакль. А побач мок гмах Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь, раней цэкоўскі.

Усе спусьціліся ў зеўру мэтро, балазе ўваход быў насупраць тэатра. Дзяржаўны сьцяг, другі — з чырвоным крыжам — грунвальдзкі, тры транспаранты: «Ганьба ўраду», «Не — фальсіфікацыі гісторыі», «Не — фашызму (чорнай фарбай) і камунізму (чырвонай)». Вось тамака, пад зямлёй, і адбыўся мітынг, прысьвечаны СБМ. Дзяржаўнай мудрасьці хапіла на тое, каб ня даць загад міліцыянтам разагнаць мітынгоўшчыкаў. Але ўсё адно разам з угодкамі «гістарычнай» забароне наканавана застацца ў гісторыі.

Напачатку выступала моладзь. Спрабавалі акрэсьліць пачаткі СБМ. Такая арганізацыя існавала ў Заходняй ды Усходняй Беларусі падпольна ў 1921 годзе. Магу дадаць: ужо некалькі год, як СБМ легальна адноўлены на Беласточчыне. У 1943 годзе быў створаны Саюз Беларускай Моладзі, у які прымалі школьнікаў ад 10-ці год. Гэта была нацыянальная патрыятычная арганізацыя. Што ж датычыць таго, што створана яна была пад нямецкай акупацыяй, дык варта задумацца: а ці магла яна існаваць пад Саветамі?

А затым гаварылі самі эсбээмаўцы. Спадарства Віктар Сікора (Паставы), Рыгор Клімовіч (аўтар песьні нарыльскіх паўстанцаў), Захарцэвіч, Янка Жамойцін (Варшава), Вера Катковіч, Генадзь Пяткевіч (Стоўбцы), Аляксандра Фурс. Усіх я не пасьпеў занатаваць. Яны гаварылі пра тое, што найвышэйшай мэтай для іх была незалежная Беларуская дзяржава пад Пагоняй і Бел-чырвона-белым сьцягам. Апавядалі, як беларусы трымаліся ў Гулагу разам, як шмат іх загінула ў нарыльскім паўстаньні. Успаміналі, як у лагеры спрыялі нябожчыку Пятру Бітэлю, каб ён перакладаў на беларускую мову творы Адама Міцкевіча. Спадар Жамойцін растлумачыў, што адміністратыўныя пасады на Беларусі пад немцамі на ўсходзе апанавалі расейцы, а на захадзе — палякі. Моладзь рыхтавалася да працы ў беларускай адміністрацыі.

Сымвалічна, што сп-ня Фурс у 1945 годзе пасьля ўступленьня ў Саюз Беларускіх Патрыётаў у Пастаўскай мэдвучэльні атрымала 25 год Гулагу за тое, што намалявала Пагоню.

Іх усіх катавалі за беларушчыну, але пра гэта яны апавядалі скупа.

Мітынг цягнуўся паўтары гадзіны. Калі ўсе выйшлі са сьцюдзёнага падзем 'я на волю, дождж скончыўся, й нават выбліснула сонца. У міліцэйскай рацыі мэталічны голас перадаваў: «Строятся в колонны, идут на кладбище». Пасьля гэтага лейтэнант мовіў у мэгафон: «Граждане, прошу освободить проезжую часть!»

20 сяброў СБМ сталі перад уваходам у Купалаўскі тэатр, каб сфатаграфавацца. Я баяўся ўбачыць зламаных, нэрвовых, неўраўнаважаных людзей. Іхнія твары былі іншымі: мудрымі, добразычлівымі, прыгожымі. У руках жанчын былі кветкі.

Калёнаў не было. Яны накіраваліся ў мэтро на вайсковыя могілкі, каб пашукаць зруйнаваную ў 1945-ым годзе магілу, у якой пахавалі дзяўчат з СБМ, забітых у гэтым самым Купалаўскім тэатры падпольшчыцкай мінай

Пакуль наша дзяржава застаецца савецкай, усё беларускае будзе мець характар дэкарацый. Канфлікт гэты яскрава адлюстроўвае супрацьстаяньне беларускага й савецкага. Адны змагаліся за сталінскую краіну, другі — за вольную Беларусь. Пакуль першыя дыктуюць свае ўмовы. Дастойны сябе «падарунак» зрабіў наш урад Форуму беларусаў сьвету. Як адзначалася на мітынгу, менавіта моладзь з СБМ тварыла ў эміграцыі жыцьцё.

Нават калі непрывабную маску хаваюць у кішэню, яна ўсё адно праступае на твары...

«Дык ці ў шчасьця дзень пагодны,
Ці ў буры дні благім
Знайма першы кліч народны:
Беларусь перадусім!»

(З гімна СБМ).

С. А.

Гарадзенскія крышнаіты. Фатаграфаваў А. УЛАДАСЕВІЧ.

Урадавыя хітрыкі або Сакрэт полішынэля

Зусім нядаўна газэты, што пад кантролем Савета Міністраў Беларусі, любілі друкаваць допісы, дзе гаварылася, як добра жывуць грамадзяне рэспублікі ў параўнаньні з далёкім і блізкім замежжам. Абавязкова прыводзіліся лічбы: кошт прадуктаў харчаваньня ў нас і «ў іх». Падкрэсьлівалася разумная палітыка беларускага ўраду, ягоная нясьпешлівая хада да рынкавых адносінаў, асьцярожнасьць у рэфармаваньні эканомікі.

Сёньня ад былога антузіязму застаўся пшык. Дзяржкамстат Рэспублікі Беларусь у траўні гэтага года прызнаў, што ў першым квартале не ўдалося перааделець спад вытворчасьці (гл. «Зьвязду» ад 15.05.1993 г.) Прывычна пералічаліся й складаныя негатыўнага працэсу: парушэньне гаспадарчых сувязяў, зрывы паставак многіх відаў сыравіны, матэрыялаў і камплектуючых, нясвоечасовыя разьлікі са спажыўцамі, рост цэнаў на паліўна-энэргэтычныя рэсурсы...

Канешне, цікава параўнаць кошт ялавічыны, масла, малака, сыру, яек, цукру ў розных краінах СНД. Атрымліваецца, што ў цэлым рэспубліка жыве нават лепш, чым іншыя. Гэта, зразумела, на паперы, якая ўсё вытрымае. А на практыцы? На практыцы абвал эканомікі ў апошні час набыў небясьпечны характар. На сэсіі Вярхоўнага Савета многія дэпутаты ставілі пытаньне рубам — калі не прыняць адпаведных мераў, бяды не пазьбегнуць.

Ва ўзгаданым артыкуле-зводцы ўказваецца, што прыкметы надыходзячага крызісу былі заўважаны яшчэ ў прыканцы 80-х. Нават урадам і тым жа Вярхоўным Саветам прымаліся захады, каб прадухіліць абвальны спад вытворчасьці й зьніжэньне ўзроўню жыцьця людзей. Памятаецца, у дзяцінстве, пасьля добрага летняга дажджу мы любілі будаваць усялякія дамбы, каб стрымаць націск вады. Аднак струмяні неўзабаве знаходзілі сабе шлях, разбуралі наіўныя збудаваньні. Вось так, на маю думку, паводзілі сябе й разумныя дзядзькі з Савета Міністраў. Замест пошуку магчымасьцяў Беларусі безбалесна распачаць пераход да рынку, усяляк тармазілі хаду, разводзілі бадзягу, і пры гэтым пераконвалі сябе й сьвет — мы ідзем у правільным напрамку.

Слоў было многа, а справы мала. Таму на цяперашняй сэсіі паспрабавалі знайсьці крайняга — старшыню нацыянальнага банку Беларусі Станіслава Багданкевіча. Маўляў, ня так выконваў рашэньні Вярхоўнага Савету і ўраду, прывёў да краху крэдытна-фінансавую сістэму.

Як бачым, ні заканадаўчая, ні выканаўчая галіны ўлады не бяруць на сябе сьмеласьць прызнаць за сабой памылкі стратэгічнага й тактычнага характару. І ўсё ж шчыльна займацца эканомікай прызваны Савет Міністраў. Вярхоўны Савет дэлегаваў яму такое права, прызначыў на пасады міністраў, старшыню, іншых дзяржаўных кіраўнікоў. Аднак ці могуць гэтыя шаноўныя спадары, якія яшчэ ўчора рашуча адвяргалі рынак, згодна вучэньню Маркса, сёньня перайначыць сябе, выкінуць з галавы разьмеркавальны сацыялізм і распачаць справу па-новаму?..

Выклікае пэўную цікавасьць выказваньне першага намесьніка Старшыні Савета Міністраў Беларусі Міхаіла Мясьніковіча. Разумна казаў урадовец, падкрэсьліваючы, што ўрад мае сваю праграму й што пытаньне — у рэалізацыі. Год з гакам назад ён жа ў газэце «Рэспубліка» (гл. нумар ад 3 сакавіка 1992 г.) таксама спасылаўся на праграму, нават свой артыкул назваў «Ва ўрада ёсьць свая праграма. Пытаньне ў рэалізацыі...» Разумна заўважыў: ва ўмовах валадараньня манаполій перайсьці да рынку — абсурд.

І тут жа выклаў сваё бачаньне выхаду са становішча, якое склалася (яшчэ год назад! — В. З.). Напрыклад, адвеў 3—5 гадоў для інтэграцыі ў сусьветную эканоміку пры ўмове палітычнай стабільнасьці. Кардынальная перабудова ўласнай эканомікі, найперш прадпрыемстваў ваеннапрамысловага комплексу. Скарачэньне матэрыяла- і энэргаёмістасьці нацыянальнага прадукту. Пошук новых партнёраў у сьвеце з мэтай набыцьця энэргарэсурсаў. Зьніжэньне некаторых відаў падаткаў. Перагляд цэнавай палітыкі, якая прымусіць іншых гаспадарнікаў павышаць рэнтабельнасьць прадукцыі, а ня жыць, рабуючы спажыўцоў — штомесяц падвышаючы кошт тавараў.

Ну, выдатныя ж задумы! І выказаныя чалавекам, што мае ўладу й магчымасьці рухаць эканоміку рэспублікі ў абраным кірунку. Праўда, засмучалі некалькі лічбаў, таксама прыведзеных у артыкуле. Зьнешні доўг Беларусі складаў 4,13 працэнта ад агульнай запазычанасьці былога СССР. У той жа час Расея «тармазнула» вяртаньне рэспубліцы 600 млн. інвалютных рублёў. Лёс 240 тон золата — долі Беларусі ў залатым запасе былога Савецкага Саюза — дагэтуль ня вырашаны.

Нам, недасьведчаным, можна прабачыць нейкую памылку местачковага ўзроўню. Але калі Савет Міністраў не зрэагаваў (ці не захацеў?) на відавочнае пагаршэньне сітуацыі, якая паступова складвалася вакол рэспублікі — тут ужо меркі іншыя. Замест рашучасьці ў адстой-

Цераз нямецкую мяжу ў рыбацкім чоўне

■

Напачатку вясны знаёмы камэрсант запрапанаваў мне весьці турыстычную групу ў Данію за паежджанымі заходнімі аўтамабілямі. Праўда, паставіў умову, што машыну накшталт РАФа павінен знайсьці я сам. Як і належыць, абгаварылі ўмовы, сабралі ахвотных турыстаў і паехалі. Дарэчы, РАФ я пазычыў у знаёмых, вядома, за добрую плату.

Для мяне гэта быў ужо ня першы падобны вояж, і Польшчу я мінуў, амаль не выглядваючы з вакна аўтамабіля. Нямеччына ўжо зусім іншы край і нават усходняя яе частка, яшчэ здавалася б нядаўна камуністычная, значна розьніцца ад Польшчы. Усе мае пасажыры адразу ажылі. Пачалі выглядаць у вакно, паказваць адзін аднаму пальцамі на розныя цікавосткі, а часьцей на аўтамабілі.

Наш шлях ляжаў яшчэ ў адну краіну, у якой мне дагэтуль быць не даводзілася. Падабраўшы прыгожае месца, я спыніўся, каб яшчэ раз з'арыентавацца ў дарожным атласе, аднак мой супольнік нечакана заўважыў, што дарогу зараз будзе паказваць ён. Урэшце стала зразумела, што для фірмы таньней будзе набыць машыны ў Нямеччыне, а ня перціся яшчэ недзе ў Данію, нягледзячы на тое, што для пакупнікоў гэта быў можа й ня лепшы варыянт. Наш курс зьмяніўся ў накірунку мяжы з Францыяй.

Як высьветлілася, нас ужо заранёў там чакалі. Машыны былі падрыхтаваны. Гандаль таксама цягнуўся нядоўга. Неспадзяванка здарылася толькі для мяне — у маім РАФе згарэла пракладка, і я ня мог нават выехаць з рынка, дзе ўсе мае пасажыры набылі свае асабістыя самаходы.

Узбуджаныя й задаволеныя «турысты» адразу заявілі, што вяртацца дамоў на сваіх аўтамабілях і мяне чакаць ня стануць, каб ня траціць дарма грошай у такой дарагой краіне. Мой супольнік таксама набыў гэтым разам «Аўдзі» і паабяцаў, што мне дапамогуць ягоныя хаўрусьнікі (дарэчы, былыя жыхары Расеі) у рамоньце, й заўтра раніцай я змагу выехаць дадому. У маёй кішэні заставалася яшчэ каля сотні марак, поўныя бакі бэнзіну, і я паспадзяваўся, што каб дабрацца да Горадні, мне гэтага хопіць.

Адзін са знаёмых майго шэфа падвёў мяне да сталага немца, пазнаёміў і сказаў, што ў яго я заначую, а ўсе праблемы з рамонтам вырашацца заўтра. А РАФ так і застаўся стаяць на ўсю ноч на рынку.

■

Я быў вельмі стомлены, аднак мой гаспадар вельмі цікавіўся нашым жыцьцём. Размаўляў ён па-польску. Праўда, некаторых рэчаў увогуле зразумець ня мог, калі нават даводзілася тлумачыць і па некалькі разоў. Ён даў павячэраць і прапанаваў ложак у асобным невялікім пакойчыку.

Раніцай высьветлілася, што той, хто павінен займацца разам за мной рамонтам машыны, раптам ад'ехаў у Гамбург, і ня вельмі ласкавы жаночы голас дадаў, што вернецца невядома калі. Ад такога павароту падзей я нават ня ведаў, што рабіць і расказаў аб усім свайму гаспадару.

Стары немец запрапанаваў забраць мой аўтамабіль з рынка й паставіць каля яго хаты. На рынку нас чакала ўжо паліцыя й гаспадар месца, на якім стаяла мая машына. Каб усё залатвіць, патрэбна было заплаціць штраф у сто марак і выклікаць тэхнічную дапамогу.

Я дастаў свае апошнія сто марак і заплаціў паліцыі штраф. Калі прыехала тэхнічная служба, на дзіва, мой немец зразумеў, што грошай у мяне больш няма. Ён патлумачыў гэта рамонтнікам.

Доўга аглядаўшы аўтамабіль і згарэўшую пракладку, немцы прыйшлі да высновы, што такіх запчастак яны ня маюць, а такіх машын не бачылі і, на жаль, дапамагчы нічым ня могуць. Праўда, пагадзіліся ня браць грошай за тое, што прыехалі па выкліку. Яны адцягнулі РАФ на падворак майго знаёмага.

Я доўга спрабаваў ім тлумачыць, каб яны ў сваёй майстэрні паспрабавалі зрабіць гэтую няшчасную пракладку. Аднак усё гэта было дарэмна, бо запасных частак іх фірма ўвогуле не вырабляе, а толькі мяняе гатовыя, якія дастаўляюцца ў майстэрні непасрэдна з завода. Яны па-сапраўднаму шчыра хацелі мне дапамагчы, аднак нават не маглі мяне зразумець.

■

Наперадзе былі два выхадныя дні. Мой гаспадар, вельмі добры й прыветны чалавек, заўважыўшы мой спалох, увесь час падтрымліваў маральна й прапанаваў дазваніцца ў Горадню да таго самага начальніка, які кінуў мяне тут бяз грошай і дапамогі. Да Горадні я дазваніўся, аднак таго, хто мне быў патрэбны, ня мог ніяк застаць у хаце. Дасылаў нават факсы, толькі ўсё гэта заставалася без адказу.

Мінула яшчэ два дні, і зноў выклікалі тэхнічную службу. Аднак прыехалі тыя самыя хлопцы, і ўсё скончылася, як і папярэднім разам. Толькі яны яшчэ з большым дзівам разглядалі мой РАФ і дзіўна махалі галовамі. Яны зноў толькі паспачувалі мне і зноў не ўзялі грошы за выклік. Я быў у адчаі.

Тады мой гаспадар запрапанаваў, каб я сам ехаў дахаты. Ён пагадзіўся завесьці мяне ў Польшчу на сваім аўтамабілі, а пакуль я вярнуся, ён пабудзе і пагасьцюе ў сваіх знаёмых.

Мы так і зрабілі, я прыехаў у Горадню і ў той самы дзень знайшоў злашчасную запчастку й вярнуўся ў Варшаву. Праўда, віза ў Нямеччыну была ўжо ў мяне закрыта. Аднак, параіўшыся, мы паспадзяваліся, што наўрад ці хто на мяжы зьверне на гэта ўвагу, тым больш, што машыны на мяжы амаль не спыняюць.

Здарылася так, што нас запытаў польскі памежнік, і за намі стала доўгая чарга аўтамабіляў. Пачалі сігналіць. Убачыўшы гэта, з процілеглага боку выйшаў нямецкі афіцэр і папрасіў мой пашпарт. Ён яшчэ раз запытаў, ці быў я раней у Нямеччыне. Я адказаў, што быў, і паспрабаваў патлумачыць сваю сітуацыю. Ён моўчкі парваў маю выкарыстаную паперку, выпісаў штраф за парушэньне правілаў перасячэньня мяжы й паказаў назад, «на хаўз».

■

Мой нямецкі сябра вярнуўся разам са мной. Я ўпершыню запаліў у яго ў машыне цыгарэту й сядзеў, ня ведаючы, што рабіць далей. Аднак Эрых моўчкі завёў машыну, й мы паехалі ўздоўж Одэра.

У невялічкім мястэчку, побач з ракой, па якой праходзіць мяжа, у яго жыла радня. Здаецца, гэта быў нават яго брат. Яны доўга аб нечым гаварылі. Нарэшце Эрых прыйшоў з гумовымі ботамі й доўгім шэрым рыбацкім плашчом. Я быў падобны ў ім, мабыць, на сапраўднага дыверсанта, толькі трохі ціснулі боты 42-га памеру, але майго 46-га ў іх не было.

Знаёмы Эрыха патлумачыў: калі будзем плыць у лодцы, я павінен ляжаць і ні ў якім разе не падымаць галавы. Потым ён намаляваў на паперцы, як я далей павінен ісьці па балоце, каб дабрацца да дарогі, дзе мяне павінен чакаць Эрых.

Усё так і адбылося, толькі зараз мне здаецца, што нічога гэтага быццам бы й не было, бо нікога ні з аднаго, ні з другога боку мяжы я так і не сустрэў. Праўда, страху натрываўся болей, чым за ўсё жыцьцё.

Эрых потым доўга сьмяяўся й жартаваў з мяне, як з «партызана».

Машыну мы наладзілі. Эрых, неспадзявана для мяне, быў вельмі задаволены знаёмствам і запрапанаваў мне застацца яшчэ хоць на колькі дзён. Аднак я ўжо болей ня мог там быць. Ён накупіў падарункаў для ўсёй маёй сям'і, даў грошай на дарогу й са сьлязьмі адправіў мяне, быццам у невядомае падарожжа.

Занатаваў аповяд
М. МІКАЛАЙЧЫК.

«Салідарнасьць» па-ранейшаму ў апазіцыі

У Зялёнай Гуры адбыўся 5-ы зьезд «Салідарнасьці». Лех Валэнса адмовіўся ў ім удзельнічаць. «Салідарнасьць» не падтрымвае свайго былога лідэра ў намеры правесьці ў верасьні новыя выбары ў Сойм. Яе кіраўніцтва дамагалася нядаўна адстаўкі ўрада сп-ні Сухоцкай, распушчаны прэзідэнтам Сойм прасаюзьнікаў збольшага задавальняў.

Старшыня нашага ВС таксама раней нібы лічыўся адным з лідэраў БНФ, а потым ад яго адмовіўся.

(са).

ваньні нацыянальных інтарэсаў мы пабачылі праяўленьні славутай беларускай талерантнасьці, пастаяннае азіраньне й таптаньне на месцы. Вакол павышаюцца цэны, а Беларусь трымаецца на старых — не інакш як стварае «спрыяльную» палітычную абстаноўку. Калі паліцы магазінаў спустошыліся з прычыны гандлёвай актыўнасьці жыхароў суседніх краін (які ж дурань не паедзе па пакупкі туды, дзе таньней?), і пачала расьці незадаволенасьць свайго насельніцтва — тады й цана падымалася. Толькі чамусьці ў Летуве, напрыклад, чарговы цэнавы віток заўсёды папярэднічаў нашаму. Мы зноў аказаліся ў пройгрышы. Успомнім, гарадзенцы, клопаты з бэнзінам, мясам, маслам і г. д.

А што ж родны ўрад? Яго вышэйшыя кіраўнікі па-ранейшаму гаварылі правільныя словы, кляліся ў адданасьці рынкавым адносінам. В. Кебіч адказвае на пытаньні карэспандэнта «Журналь дэ Жэнеў»: «Ёсьць праграма прыватызацыі. Вынікі пабачым праз 7—8 гадоў. Важна пазьбегнуць беспрацоўя. Разьлічваем на сябе. Першымі ня будзем разбураць валютную сістэму. Наш козыр — палітычная стабільнасьць».

В. Кебіч выступае перад старшынямі выканкамаў Саветаў народных дэпутатаў: да канца года думаем выйсьці з прарыва. Ёсьць зрухі ў пастаўках камплектуючых, сыравіны й матэрыялаў. Маем страты ад змяншэньня ваенных заказаў. У сельскай гаспадарцы не ўдалося спыніць спаўзаньне. Наша падатковая сістэма вельмі блізкая да фінскай («Рэспубліка», 11 ліпеня 1992 г.).

Прэм'ер заяўляе ў Францыі: я зноў пераканаўся, што парлямэнт і ўрад рэспублікі выбраў правільны курс, калі ня стаў сьпяшацца з прыватызацыяй дзяржаўных прадпрыемстваў, а выпрацавалі праграму пераходнага пэрыяду ў мадэрнізацыі эканомікі («Рэспубліка», 18 ліпеня 1992 г.).

Ён жа тлумачыць: вопыт Польшчы нам не падыходзіць. Адна з асноўных задач: даць прадпрыемствам магчымасьць, чыя прадукцыя не знаходзіць попыту, пераарыентавацца, не дапусьціць беспрацоўя. Прыняць меры для абароны ўнутранага рынку («Рэспубліка», 22 ліпеня 1992 г.).

В. Кебіч у прамове на пасяджэньні Міжнароднай арганізацыі працы: базісны асноўвай дэмакратыі й дэмакратызацыі зьяўляецца «рынкавая эканоміка, несумяшчальная з камандными мэтадамі кіраваньня. Маем цяжкасьці з правядзеньнем прыватызацыі, у барацьбе з манапалізмам, стабілізацыяй грашова-фінансавай сістэмы. Ёсьць доўгатэрміновая й кароткатэрміновая праграмы выхаду з крызісу. Спад вытворчасьці спынім у хуткім часе («Рэспубліка», 24 чэрвеня 1992 г.).

Мні можна працягваць выказваньні першых асоб рэспублікі, зробленых «на публіку». Як вырашаліся праблемы на практыцы, тут кожны з нас сам адказа на пытаньне. Але зьмяніўся й тон выказваньня хаця б таго ж Міхаіла Мясьніковіча. У вялікім інтэрв'ю «Зьвязьдзе» (ад 25 мая г.г.) ацэнкі ўжо больш стрыманыя. Аднак зноў пераклічваюцца нібыта дасягненьні, запэўніваньні, што «ўрад бачыць шляхі выхаду з той сітуацыі, якая склалася як у галіне рэформаў, так і па стабілізацыі эканомікі».

Ну, а нам што з таго: бачыць урад ці не! Чаму ня дзейнічае? Калі ня ўмее, няхай саступіць месца тым, хто здолее пераадолець крызіс. У Італіі, Японіі ўрад мяняецца кожныя год-паўтара, а эканоміка моцная, й людзі жывуць па-людзку. Бо там стабільнасьць залежыць не ад канкрэтнай асобы, але ад прадуманых законаў, якія працуюць, і дзяржаўнае рэгуляваньне рынкавай эканомікі сярод іншага зводзіцца да стварэньня найлепшых умоў дзейнасьці й малога, й вялікага бізнэсу.

Станіслаў Шушкевіч выказвае сваю пазіцыю: каб выйсьці з крызісу, нам трэба... інтэнсіўна й рашуча праводзіць эканамічныя рэформы. (Гл. «Зьвязду» ад 14 траўня г.г.). Калі вырашылі ступіць на гэты шлях, то звароту назад быць ня можа, а ўсяляк хістаньні толькі нярвуюць людзей, бо яны хочуць ісьці за тымі, хто ведае, куды пракладваць дарогу, чаму менавіта ў той бок, і ня церпяць, калі мэта на гэтым шляху пастаянна мяняецца.

Няўпэўненасьць і марудлівасьць урада ўчора абярнулася крахам эканомікі Беларусі сёньня. Што гэта так, цяпер бачыць кожны. Стаўка на захаваньне любымі сродкамі палітычнай стабільнасьці ў рэспубліцы аказалася памылковай. Нават афіцыйныя прафсаюзы заклікаюць выйсьці на вуліцы й выступіць супраць палітыкі ўрада, які збанкрутаваў. Але гэты намэнклятурны ўрад будзе зубамі трымацца за хлебныя пасады, як гаворыцца, да апошняга гузіка.

Што ж далей?

Беларусь уступае ў самы цяжкі пэрыяд пераходу да рынкавых адносін. Галеча рэальна падступіла пад дзьверы. Лета й восень у палітычным сэнсе будуць гарачымі. У эканамічным — пагроза паўгаладнай зімы не такая ўжо нерэальная. Масавае беспрацоўе паглыбіць напружанасьць сітуацыі. Магчымы моцны сацыяльны выбух. І адсюль — увядзеньне надзвычайнага становішча, за якое прагаласуе большасьць Вярхоўнага Савету, бо на іншае ён не прыдатны, а інстынкт самазахаваньня падкажа зрабіць менавіта гэты крок...

Ці можна яшчэ пазьбегнуць такога разгортваньня падзей?

Можна. Аднак надзвычай цяжка. Патрэбна рашучасьць, якой бракуе кіраўніцтву Вярхоўнага Савету і ўраду. І першае выпрабаваньне — уласныя дзеяньні ў адказ на ўльтыматыўныя патрабаваньні Расеі. Лягчэй узьняць рукі й дабраахвотна дазволіць прывязаць рэспубліку да грувасткай калясьніцы ўсходняга суседа. У такім разе станем марыянэтачнай дзяржавай, калі хочаце — прахадным дваром Расеі на Захад, зноў вялікай нарыхтоўчай кантрай, тэрыторыяй, дзе будзе многа войска, якое трэба карміць. Узамен атрымаем крыху нафты, мэталу, яшчэ чагосьці й... поўны дыктат ва ўсіх галінах жыцьця.

А мо, усё ж адважыцца, рэальна прыкінуць свае магчымасьці й зрабіць той рашучы крок, які, бясспрэчна, цяжкі, але дае надзею на лепшае, таму што свой лёс тады будзем тварыць сваімі рукамі.

Толькі б не спазьніцца. У рашаючыя моманты Гісторыя заўсёды вылучае на першы плян новых лідэраў і дае шанц.

Такая сітуацыя сёньня, на мой погляд, складваецца на Беларусі.

В. ЗАДАЛЯ,
дэпутат абласнога Савета, слухач Акадэміі кіраваньня пры Савеце Міністраў Беларусі.

СУМЕЖЖА

«Прыйдзе той час — да сваіх я вярнуся...»

Гэтыя радкі я ўзяў з верша беларускага паэта, публіцыста й выдаўца У. Казлоўскага. Час той, відаць, да нас ужо прыйшоў, каб вярнуць з забыцьця яшчэ адно адмыслова забытае прозьвішча.

Часопіс «Новы шлях» у сьнежні 1943 года пісаў: «22 лістапада 1943 года ў Менску на Кальварыі пахаваны адказны рэдактар «Беларускай газэты» Уладыслаў Казлоўскі. Ён стаўся чарадной ахвярай бандыцкага тэрору на Беларусі й загінуў як жаўнер пры спаўненьні сваіх абавязкаў...»

Сапраўды, размова ідзе пра беларускага літаратара Уладыслава Казлоўшчыка (сапраўднае прозьвішча — Казлоўскі). Нарадзіўся ён у 1896 годзе ў сялянскай сям'і ў вёсцы Залесьсе на Гарадзеншчыне. Пачатковую й сярэднюю адукацыю Ул. Казлоўшчык набыў у Саколцы (Беласточчына) і ў Горадні.

У 1916 годзе паступае ў Віленскую каталіцкую духоўную сэмінарыю, дзе прапагандуе беларускую сьвядомасьць. Пазьней ён запісваецца на кароткачасовыя беларускія настаўніцкія курсы пры Цэнтральнай Радзе Віленшчыны й Гарадзеншчыны, пасьля заканчэньня якіх накіроўваецца ў Сакольскі павет, дзе прымае ўдзел у арганізацыі беларускіх школаў.

У 1919 годзе Уладыслаў Казлоўшчык прыяжджае ў Менск, а ў 1920 — працуе ўжо ў Ігумэнскім павеце інструктарам беларускага нацыянальнага камітэту па пытаньнях арганізацыі тут нацыянальнага й каапэратыўнага жыцьця.

З 1921-га года служыць у радах Войска Польскага, але не парывае сувязяў з беларускім нацыянальным рухам.

У 1930-м годзе Уладыслаў Казлоўшчык у раньзе паручніка звальняецца са службы й прыяжджае ў Вільню. Тут ён арганізоўвае гімнастычнае таварыства «Гайсак», піша пра спорт. З друку выходзяць яго кнігі «Фізычнае выхаваньне грамадзянства» (1927) і «Аб фізічным выхаваньні ў беларусаў» (1920). Таксама выдаюцца й літаратурныя працы «Беларускія народныя песьні з Сакольскага павету» (1930), «Плач Беларускай старонкі-маткі па дзетках сваіх рэнэгатах» (1930), вершаваны раман «Путы каханьня» (1932) і зборнік паэзіі «Шлях змаганьня» (1935).

У 1933 годзе Уладыслаў Казлоўшчык становіцца выдаўцом і рэдактарам штотыднёвіка «Новы Шлях». А ў гады вайны ў акупіраваным немцамі Менску рэдагуе «Беларускую газэту»...

Чытачам «Пагоні» прапаную два вершы Уладыслава Казлоўшчыка, якія напісаны ў першай палове 30-х гадоў.

С. ЧЫГРЫН,
г. Слонім.

Уладыслаў КАЗЛОЎШЧЫК

БУДЗЕШ НЕЗАЛЕЖНАЙ

Няшчасныя дзеі Цябе гартавалі
І сілу давалі ў нядолі бязьмежнай—
Ты мусіш паўстаці мацнейшай ад сталі
І быць незалежнай.
Хаця б Цябе пекла ўсе сілы тапталі,
Трымалі ў няволі рукою жалезнай—
Ты мусіш паўстаці мацнейшай ад сталі
І быць незалежнай.
Раней ці пазьней Ты зьбярэш свае роты
І пойдзеш у бой аканчальны, вызвольны.
Тады сьвет пачуе маланкі-грымоты
З пярунаў, што пусьціць народ паднявольны;
І злыдняўску страшну пачуе сьвет зьвягу,
І зьдзіўлена ўбачыць працоўных адвагу,
Што сьцяг свой крывавы адважна паднялі
І пліту нядолі звалілі жалезну.
Тады Ты паўстанеш мацнейшай ад сталі,
Каб быць незалежнай!

ПАГОНЯ

Ляціць Крывіцкая Пагоня
Праз горы, рэкі і лясы,
Праз мора, акіяны, нават
На хмары пнецца ў небясы.
А гэта слаўнае Пагоні
Ніхто ня можа супыніць,
Бо дух Крывіцкага ваякі
З мячом агністым там сядзіць.
І гэты меч падняў высока,
Прыцісную шпорамі каня
І дзесьці прэцца ён далёка,
Аж стогне й енчыць уся зямля.
Куды ж сьпяшыць Пагоня наша?
Каго дух-рыцар хоча біць?
Над кім памсьціцца хоча строга,
Што так імчыць, аж не спыніць?
Маскаль, ці Лях яго угнявіў,
Татарын скрыўдзіў ці крыжак,
Грунвальдзкую пабеду можа
Прыпомніў ён і гоніць так?
О, не, працоўны ты мой дружа,
Ня тым наш рыцар заняты:
Імчыцца ён у край пакутны,
Там, дзе жывуць яго браты.
Сьпяшыць Крывіцкі рыцар з неба
У старонку, скованую ў ланцуг,
Распутаць хоча ён Пагоню,
У жывых братох — збудзіць там дух.

Беларусы ўкраінскага Палесься

Памятаю, у дзяцінстве на торжышчах Пінска сустракаў багата машын з украінскімі нумарамі. Калі пытаў тату, чаму украінскія людзі едуць да нас, чуў у адказ: гэта ж нашы людзі. Яны едуць сюды ня толькі гандляваць, але й сустрэцца з роднымі, пагаманіць, пагасьцяваць.

Скажу шчыра, мяне малога вельмі зьдзіўляла тое, што ўкраінцы ня едуць да сябе ў Кіеў ці Роўна шукаць сваякоў, а наадварот, находзяць іх на Беларусі.

Калі падрос, любіў слухаць апавяды аднавяскоўцаў аб тым, што ў іх засталіся браты ці сёстры на Валыншчыне ці Ровеншчыне. Звычайна гэта былі ўспаміны, якія тычыліся пасьляваеннага часу. Аднавяскоўцы ўспаміналі, як цяжка й складана жылося родным на Украіне. Іх бязьлітасна нішчылі бандэраўцы, асабліва пакутавалі тыя, хто па веравызнаньні быў каталіком.

Ня вельмі шэньціла й праваслаўным, асабліва калі на тэрыторыі Заходняй Украіны пачалі зьяўляцца вайсковыя фарміраваньні бандэраўцаў.

Успамінае жыхарка ўкраінскага горада Любяшова Алена Дзікавіцкая.

Наш асяродак шляхты займаў добры кавалак Палесься. Ад Пінска ён цягнуўся ў глыбкі краю аж да Луцка. Землі належылі шляхце, й яна тут гаспадарыла на працягу стагоддзяў.

Мой бацька яшчэ за польскім часам купіў у пана непадалёк Любяшова маёнтак Дзеравок. Сям'я пераехала туды ў 1934 годзе. Месца было цудоўнае: возера, дуброва, луг, які кожную вясну заліваўся вадой. Мы, дзеці, ахвотна гулялі па гэтых цудоўных мясьцінах. Калі выбухнула вайна, усё перамянілася. Аднекуль зьявіліся ўзброеныя банды, якія пачалі рабаваць гаспадаркі беларусаў, габрэяў, палякаў. Каб бараніць сям'ю ад гэнацыду, бацькі пераехалі зноўку да Любяшова. Сюды ж пачалі зьяжджацца й іншыя сем'і, якія расказвалі жудасныя гісторыі пра зьдзекі ўзброеных бандытаў над усімі, хто ня быў украінцам. З кожным днём прыходзілі ўсё больш жахлівыя чуткі. Пра жанчын, якім адрэзалі грудзі, пра дзяцей, якіх падкідвалі ўверх і лавілі на багнэты. Памятаю добра, што нават немцы, якія напачатку падтрымлівалі амбіцыі ўкраінцаў, пацiскалі плячыма.

Неяк ноччу да нас пастукалі. Бацька адчыніў, гэта быў наш сусед па маёнтку спадар Навак. Яго доўга катавалі бандыты, а потым зусім голага пусьцілі, маўляў, усё роўна загіне на марозе. Але спадар Навак вытрымаў і змог дайсьці да нашае хаты. Мы яго абагрэлі, накармілі, далі вопратку. Далейшы лёс суседа мне невядомы.

І пасьля вайны жыць было цяжка. Бацькі спадзяваліся, што землі абавязкова аддадуць асяродку пінскай шляхты, і яны адыдуць да Беларусі. Здарылася наадварот: усе апынуліся ў складзе Украіны. Дзесьці адразу пасьля вайны пачалася гвалтоўная ўкраінізацыя.

Да вайны ў школе настаўніца казала, што на землях каля Луцка й Ковеля пражывае прыкладна сорак тысяч беларускай шляхты. Фактычна ўсіх за які-небудзь месяц зрабілі ўкраінцамі. Хто не пажадаў быць украінцам, яшчэ доўга адчуваў варожасьць да сябе. Гэта былі сьмелыя крокі. Нашу сям'ю ўтрымлівалі беларускія карані. У бацькоў захаваліся дакумэнты на ўладаньне зямлёй з гэрбам і пячаткай Віленскага зямнога ўпраўленьня. Іх яшчэ ў сямнаццатым стагоддзі атрымаў прапрадзед. Тата казаў, што страціць нацыянальнасьць — значыць страціць гістарычную спадчыну. Гэтага ён не пажадаў рабіць.

Дарэчы, наша сям'я была не адна. Мала-памалу й іншыя вярталі сваю гістарычную памяць. У шасьцідзесятыя аб'ядналіся й напісалі ліст ў цэка кампартыі Украіны, што мы беларусы й жадаем, каб нашы дзеці вывучалі гісторыю й беларускую мову. Адказу прыйшлося чакаць чвэрць стагоддзя. Толькі калі ў дзевяностым годзе ў Львове вуніяты захапілі сьвяты храм, у Кіеве сур'езна падумалі аб праблеме нацыянальных меншасьцяў. Успомнілі, што ёсьць шмат беларусаў. Абяцалі стварыць у школах беларускія клясы, але далей размовы справа не пайшла.

Безумоўна, наш лёс быў бы зусім іншы, каб беларускі ўрад хоць крыху цікавіўся лёсам беларусаў блізкага замежжа. Працы тут багата. Папершае: ніхто й ніколі не лічыў, колькі беларусаў жыве на землях, якія некалі належылі іх продкам.

Я ведаю, што многія з тых, хто па волі Сталіна апынуўся чужым на зямлі продкаў, хацелі б вярнуць права на сваё гістарычнае паходжаньне...

Вось такія думкі не пакідаюць многіх беларусаў украінскага Палесься.

Г. АСТРОЎСКІ.

Бывайце «здаровы»

Палякі заўсёды іранізавалі з тае прычыны, што іхнія цыгарэты маюць у Эўропе першае месца па атрутнасьці. Вось нарэшце дачакаліся гэтай «радасьці» й гарадзенскія курцы. У нашых шапіках паявіліся польскія цыгарэты двух відаў: «Людовэ» — па 130 рублёў і «Сэкс-спорт» па 100—105 рублёў. На пачку апошніх намалявана гэткая напаўголая красуня, што дальбог, нават дагэтуль не курыўшы, амаль абавязкова купіш ды пакаштуеш таго польскага «спартовага сэксу».

П. ГРЭЦКІ.

Канфэрэнцыя ТБМ

24 чэрвеня ў Горадні адбылася гарадзкая канфэрэнцыя Таварыства беларускай мовы. Галоўным пытаньнем на ёй разглядалася — канцэпцыя нацыянальнага унівэрсітэта.

Як вядома, у мінулым месяцы ў «Народнай газеце» група навукоўцаў надрукавала адкрыты ліст рэктару Гарадзенскага унівэрсітэта, у якім выказала занепакоенасьць тым, што рэктарат ня ставіць галоўнай сваёй мэтай дзейнасьці стварэньне нацыянальнага унівэрсітэта і не пачынае яе мэтанавіравана ажыцьцяўляць.

У адказ «ярые националисты» пад час пашыранай навуковай рады унівэрсітэта «атрымалі адпор», бо паводле іх унівэрсітэт ужо таму можна лічыць нацыянальным, што большасьць выкладчыкаў у ім беларусы, а каўбасы ад веданьня беларускай мовы болей не стане. У дадатак для праверкі артыкула была створана камісія з былых супрацоўнікаў абкама, парткамаў, якія злолелі пасьля жніўня 92-га апынуцца ў Альма матэр.

Аднак, нягледзячы на такія вынікі, канфэрэнцыя ТБМ плённа павяла сваю працу. Прафэсар Габрусевіч выклаў перад прысутнымі ў агульных рысах сваю канцэпцыю стварэньня нацыянальнага унівэрсітэта, якая зводзіцца найперш да пераходу на беларускую мову навучаньня і выхаваньня студэнтаў усіх спэцыяльнасьцяў, да арыентацыі зьместу адукацыі гуманітарыяў на духоўную спадчыну беларускага народа, каштоўнасьці нацыянальнага ладу жыцьця. Урэшце, неабходны паварот калектыву унівэрсітэта да вырашэньня рэальных праблем нацыянальнага адраджэньня рэгіёна і края.

Прысутнымі канцэрцыя была ухвалена. Гарадзенскім Таварыствам беларускай мовы быў прыняты зварот да парлямэнта і Міністэрства адукацыі Беларусі ў падтрымку артыкула гарадзенскіх навукоўцаў у «Народнай газеце».

У канфэрэнцыі браў удзел народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Алег Трусаў. У сваім кароткім выступленьні ён зазначыў, што зьмена адукацыі не аднадзённы і аднабаковы працэс, а дзеля таго, каб ажыцьцявіць рэформы, неабходны моцныя нацыянальныя кадры, якіх зараз аднак не стае. Ён дадаў, што галоўную стаўку трэба рабіць на моладзь: асьпірантаў і студэнтаў. Дарэчы, пасьля сустрэчы са студэнтамі Гарадзенскага унівэрсітэта ён прыйшоў да высновы, што апошнія добра разумеюць — павароту назад ня будзе. І яшчэ, яго вельмі ўсьцешыла тое, што ліст сумленных гарадзенскіх навукоўцаў у «Народнай газеце» дазволіць падняць гэтую праблему па ўсёй нашай краіне.

(ав).

У Швэцыі глядзяць менскія сэсіі й пасьмі хаюцца

Фатаграфаваў А. УЛАДАСЕВІЧ.

На мінулым тыдні Горадню наведала эвангэлісцкая місія са швэдзкага горада Борас. Асноўная мэта візіту — далучэньне людзей да Бога. Дарэчы, падобныя місіі з Бораса ўжо неаднаразова былі на Беларусі, Украіне і Малдове, паколькі за іхнім горадам замацаваны менавіта гэты рэгіён былога Савецкага Саюза.

Гэтым разам па заказу Гарадзенскіх мэдыкаў швэды прывезьлі дэфіцытныя лекі і інвалідныя каляскі для рэабілітацыйнага цэнтра. У складзе дэлегацыі наш горад наведаў дзіцячы хрысьціянскі хор пры Эвангэлісцкай царкве ў Борасе — «Сьвечка» і выступіў з канцэртам у Старым парку.

Вядома, швэды ня кожны дзень наведваюць Горадню і было папросту прыемна паглядзець, як танцуюць і сьпяваюць іх дзеткі, як шчыра раздорваюць гледачам «Новы запавет» з надзеяй, каб ён абавязкова прыдаўся і дапамог ў жыцьці.

Сярод швэдзкіх дзяцей нічым не вылучаўся чатырнаццацігадовы юнак, якога вы бачыце на здымку. Ён у якасьці перакладчыка дапамагае разабрацца з лекамі гарадзенскім мэдыкам. Кастусь Мураўевіч жыве таксама ў Борасе. Яго бацькі па паходжаньні расейцы і працуюць пры расейскім пасольстве ў Швэцыі. Аднак Кастусь нарадзіўся на Беларусі, побач з Менскам.

У швэдзкім Борасе ёсьць раён, дзе жывуць беларусы, продкі якіх трапілі сюды ў розныя часы — пасьля перавароту ў Расеі ў семнаццатым годзе, некаторыя пасьля сорак пятага. Косьця часта праводзіць сярод іх свой час, бо ўсё тут блізкае: мова, адносіны, культура. Ён займаецца ў фальклёрным калектыве разам са сваімі адналеткамі, вучыць з імі нашу літаратуру і мову. Дарэчы, беларускай мовай хлопец валодае выключна добра і быў прыемна зьдзіўлены, калі я падараваў яму «Пагоню», якая друкуецца тарашкевіцай. Мяне гэта вельмі ўразіла, бо ў нас большасьць настаўнікаў, не кажучы пра вучняў, ня ведаюць і ніколі ня чулі аб гэтай граматыцы. Ён выдатна валодае ангельскай, швэдзкай мовамі, ведае расейскую, а яму ж толькі чатырнаццаць гадоў. Гісторыю Горадні Кастусь спазнаў з кніжак у Швэцыі і нават сам правёў для гасьцей, з якімі прыехаў, экскурсію.

Дарэчы, у Швэцыі,— апавядаў мне Кастусь,— чатыры гадзіны трансьлюецца беларускае тэлебачаньне, праўда, ня ў лепшы час сутак. І ўсё ж ён сочыць за тым, што адбываецца на яго Радзіме. Часам тата пасьмейваецца і пытаецца, навошта ён вучыць беларускую мову, калі нават дэпутаты ў парлямэнце ведаюць толькі «Дзякуй» і «Добры дзень». Але Кастусь марыць вярнуцца толькі на Беларусь, каб тут жыць і вучыцца. Ён з гонарам апавядае мне аб тым, як швэдзкім дзецям спадабалася яго Радзіма, Горадня, суайчыньнікі. Ён вельмі задаволены, што дачакаўся лета і свае вакацыі прабудзе на Беларусі, у бабулі ў Баранавічах.

У Швэцыі ня ўсе яшчэ ведаюць нашу краіну, але апошнім часам, калі ў Вярхоўным Савеце адбылася дыскусія наконт падпісаньня вайсковай дамовы з Расеяй, газэты застракацелі загалоўкамі, у якіх вельмі часта сустракалася слова Беларусь.

Увогуле Кастусь палюбіў і Швэцыю і вельмі хацеў бы, каб стасункі паміж нашымі дзяржавамі як мага хутчэй пашыраліся, а аб сабе ён заставіў вельмі прыемнае ўражаньне — сьціплага і адукаванага хлопца, якім і бывае сапраўдны беларус.

М. КАРНЕВІЧ.

Аб шкодзе гістарычных комплексаў

Землі Вялікага Княства Літоўскага, частку якіх займала Беларусь, лічыліся традыцыйна талерантнымі, як з пункту гледжаньня рэлігійнага, так і нацыянальнага. У XVI ст. абрысавалася тут, таксама як у Польшчы й Летуве, рэнэсансна-рэфармацыйная плынь, якая характарызавалася ідэямі гуманістычных прынцыпаў арганізацыі сацыяльных, этычных, палітычных і юрыдычных стасункаў. Да яе прадстаўнікоў належалі такія выдатныя асобы тае эпохі, як Францішак Скарына, Сымон Будны, Анджэй Фрыч Маджэўскі, якія выказвалі глыбокае разуменьне норм жыцьця, як індывідуальнага, так і калектыўнага, на аснове абароны інтарэсаў грамадзян дзяржавы, грамадзкай справядлівасьці й роўнасьці перад законам. Сёньня ў нас гаворыцца аб гэтым пераважна ў гістарычным аспэкце. Бо традыцыя гэтая, з працягам часу, у выніку тэрытарыяльных і палітычныхператварэньняў, зьмены ладу, падвяргалася значным зьмяненьням. Стопяцідзесяцігадовае панаваньне расейскай імпэрыі й сямідзесяціпяцігадовае — бальшавіцкае не маглі не паўплываць істотным чынам на стан грамадзтва, яго сістэму вартасьцяў, мэнтальнасьць.

Дамінацыя Расеі ў спалучэньні са стратэгіяй стварэньня «савецкага народа» ў камуністычны пэрыяд прывяла да таго, што яе мова сталася агульнадзяржаўнай у СССР. У гэтай сітуацыі мовы меншасьцяў набывалі маргінальны характар, адыгрываючы фальклёрную ролю.

Да тыповых, шырока карыстаных мэтадаў, належыць дэзінтэграцыя меншых народаў, іх атамізацыя й пазбаўленьне этнічнай кампактнасьці — з мэтай стварэньня асобы, пазбаўленьня каранёў, адарванай ад сваёй культуры й праз гэта больш безабароннай і паслухмянай загадам рэжыму. Непасрэдным вынікам гэтых трансфармацый зьявілася сёньняшняя нацыянальная сітуацыя на Беларусі. Яе стан, з улікам патэнцыялу магчымага развіцьця, цяжка акрэсьліць як пазытыўны.

Я паспрабую выдзеліць найважнейшыя, на маю думку, прычыны існаваньня такога становішча з пункту гледжаньня сітуацыі польскай нацыянальнай меншасьці на Беларусі. Сярод прычын адсутнасьці ўвагі, што мяжуе з ігнараваньнем, інтарэсаў польскага насельніцтва (а таксама іншых нацыянальных меншасьцяў, апрача, можа, расейскай) ў якасьці першай я назваў бы:

дэнацыяналізацыю самага беларускага насельніцтва ў форме павярхоўнай русіфікацыі. Наступствам гэтага працэсу сталася адсутнасьць павагі да ўласных нацыянальных каштоўнасьцяў — мовы, культуры, гісторыі — вялікай часткі беларускага грамадзтва. Дарэчы, з гэтага пункту гледжаньня сітуацыя на Беларусі ўнікальная й амаль не мае аналёгіі ў іншых краінах. У яшчэ большай ступені паўплывала яна на гэтак званую ўпраўленцкую й кіруючую праслойку, якая дадаткова прадвяргалася дэнацыяналізацыйнай прыпартыйнай сэлекцыі. Нацыянальныя меншасьці трактуюцца імі збольшага такім самым чынам, што й уласны пакінуты народ, а нярэдка яшчэ горш. **Той, хто не шануе свайго народа, натуральным чынам, не ў стане ўшанаваць іншыя, бо такое пачуцьцё пашаны яму невядома.**

Палітыка стварэньня «савецкага чалавека» ня конча значыла толькі русіфікацыю. Згодна з лёгікай таталітарызму дэнацыяналізацыя заключалася, між іншым, і ў разчляненьні ўнутранай згуртаванасьці нацыянальных груп. Выкарыстоўвалася таксама «саветызацыя», ліквідацыя ўсіх адметнасьцяў, што вылучаюць народ.

Такім чынам, у якасьці другой галоўнай прычыны можна назваць:

татальную камунізацыю дзяржаўных чыньнікаў і ўстаноў усіх ступеняў, якія ператрывалі ў стане амаль што нязьмененым праз увесь пэрыяд «перестройки» да сёньняшняга дня.

Пагардлівае стаўленьне да асобы, чалавека, характэрнае для камунізму, ва ўзмоцненай ступені праэцыравалася на народы. Галоўнымі спосабамі вырашэньня нацыянальных пытаньняў былі насільле, высяленьне, экстэрмінацыя ці папросту адкрытае іх ігнараваньне. Аказаўшыся ў новых умовах, старая кіруючая праслойка ня ў стане ані зразумець, ані засвоіць прынцыпы, што грунтуюцца на міжнародным праве. Адсутнасьць зацікаўленасьці й практычнай дапамогі з боку ўлад вядзе да таго, што польскае насельніцтва на Беларусі ўсё большыя свае надзеі на падтрымку як маральную, так і матэрыяльную, зьвязвае з Польшчай. Дапамогу, у межах магчымасьці польскай дзяржавы, палякі Беларусі атрымоўваюць. Паўстае аднак пытаньне, ці дзяржаўныя інтарэсы беларускае дзяржавы дыктуюць ёй адмовіцца ад удзелу ў лёсе сваіх грамадзян?

Другім бокам праблемы зьяўляецца стаўленьне беларускай нацыянальнай апазіцыі да палякаў. Яно характарызуецца вялікай ступеньню недаверу й стрыманасьці ў адносінах да польскай грамадзкасьці на Беларусі, што часткова абумоўлена пэўнымі гістарычнымі комплексамі часоў міжваеннай эпохі. Яны адвольным чынам і беспадстаўна зьвязваюцца з палякамі, якія цяпер жывуць на Беларусі. Найбольш скрайнім праяўленьнем неталерантнасьці з боку пэўных прадстаўнікоў гэтых асяродкаў зьяўляецца адмаўленьне прыналежнасьці палякаў Беларусі да польскага народа.

У сучасны момант назіраецца набліжэньне пазыцый польскай меншасьці й нацыянальных беларускіх сілаў, што ў немалой ступені выклікана агульнасьцю праблем на шляху нацыянальнага адраджэньня й спосабаў іх пераадоленьня.

Юрась ВАШКЕВІЧ

Менскі аддзел Саюза палякаў Беларусі.

Запалкі

Днямі ў рэдакцыю «Пагоні» завітаў чалавек, які прынёс у кішэні скрыначку з запалкамі. Невялікая, плоская, на этыкетцы напісана: «Польская запалкавая манаполія. У сярэднім 30 запалак. Цана 5 грошаў». Запалкам гэтым 54 гады, але яны добра запальваюць і мякка гараць. Сярніцы цёмнабрунатнага, амаль чорнага колеру.

Прыяцель гэтага чалавека знайшоў іх на паддашшы ў хаце недалёка польскай мяжы. Гаспадар патлумачыў, што калі яшчэ ў 1938 годзе Гітлер забраў Мэмэль-Клайпэду, далучыў да Нямеччыны Чэхію, дык стала зразумела, што запахла вайной. Тады ён купіў скрынку запалак ды пару мяхоў солі, бо, па яго словах, «зямля ўсё дасьць, апроч солі ды запалак». Соль скончылася, а вось запалкі й сёньня гараць роўным спакойным полымем.

Дарэчы, люд наш даўно прызвычаены да ўсялякіх жыцьцёвых пэрыпетый. Запасілі соль з запалкамі ў 56-м годзе, 68-м, 69-м, потым — калі Кітай напаў на Уетнам. Запас і сёньня бяды ня чыніць.

(са)

ФУТБОЛ. ГАРАСКОП

Кошкі супраць... гіпэртаніі

Шмат хто адчуваў гэта на асабістым вопыце, ды й вучоныя даказалі: кошкі паляшпаюць стан здароўя. Такі вынік дасьледаваньняў Бонскага інстытута псіхалёгіі. Кошкі быццам разумеюць, калі чалавеку неабходна дапамога. Быццам адчуваюць, што ён хворы, растрывожаны, сумны. Кошка сустракае свайго гаспадара пасьля яго працоўнага дня, трэцца аб яго ногі, лашчыцца. Яна выпраменьвае спакой, разраджае дрэнную атмасфэру ў доме, ставарае цеплыню й утулак. Людзі й кошкі маюць адну агульную рысу: і тым, і другім хочацца, каб іх гладзілі. Гэта тычыцца ня толькі цела, але й душы.

Прафэсар Райнхольд, дырэктар Бонскага інстытута псіхалёгіі сцьвярджае, што наша магчымасьць выявіць свае пачуцьці, неабходныя для здароўя чалавека, абмежавана правіламі паводзін і звычаямі грамадзтва. Да прыкладу, у звычайных абставінах на вас пазіралі б зьдзіўлена, каб вы пачалі гладзіць па галаве суседку або суседа. Іншая справа кошка. Самы сур 'ёзны й паважны мужчына, які ня можа парушыць свой імідж, будзе спакойна гладзіць яе, не баючыся асуджэньня.

Статыстыка сцьвярджае, што чалавек, які мае кошку, знаходзіцца побач з ёй ад 30 да 120 хвілін у дзень, болей, чым з сваімі сябрамі. Прафэсар Бэрглер так тлумачыць уплыў кошкі на чалавека: кошкі выхоўваюць сваіх гаспадароў, хоць яны гэта й не заўважаюць. Людзі робяцца больш спакойнымі, пачынаюць радавацца жыцьцю, бо ў іх ёсьць нехта, да каго можна заўсёды зьвярнуцца. Асабліва гэта патрэбна людзям сталым і адзінокім.

Зараз у Нямеччыне налічваецца болей за 5 мільёнаў кошак, якія маюць гаспадароў. Калі раней яны жылі ў сем 'ях, якія маюць дзяцей, то цяпер кошак ахвотна бяруць таксама й бязьдзетныя й самотнікі.

Псіхолагі вызначылі, што «кашатнікі» й «кашатніцы» ў параўнаньні з людзьмі, якія ня маюць кошак, валодаюць большай фантазыяй, здольны на больш глыбокія пачуцьці.

У мужчын і жанчын, якія ня маюць сям 'і, кошкі болей самастойныя. Кошка не патрабуе вашай пастаяннай увагі. Падчас аднаго апытаньня мужчыны-халасьцякі заявілі, што сяброўка раздражняе іх часта або калі-нікалі. На пытаньне аб кошцы адказалі: «Ніколі». Прафэсар Бэрглер, напрыклад, перакананы, што доўгае сяброўства з кошкай умацоўвае імунную сістэму яе гаспадара й спрыяе яго здароўю й даўгалецьцю.

Вопыты амэрыканскага прафэсара Бастэда сьведчаць: дотык да кошкі зьніжае ціск у гіпэртонікаў. А група экспэртаў ЗША, якая праводзіла дасьледаваньні па заказу міністэрства аховы здароўя, уключыла кошку ў сьпіс «сродкаў супраць стрэсавых сітуацый». Кошка можа папярэдзіць інфаркт.

Якая ж кошка патрэбна менавіта вам? Яны таксама розныя па характары... Кошкі з доўгай поўсьцю лічацца больш спакойнымі, чым гладкія. Заводныя кошкі вельмі дарагія, але зусім не патрэбна імкнуцца набыць такую. Да прыкладу, у Нямеччыне заводныя кошкі складаюць усяго 6% ад іх агульнай колькасьці.

Зрэшты, кожная кошка адпавядае кожнаму чалавеку. Для маленькіх дзяцей лепей за ўсё звычайная хатняя кошка — яна трывушчая, незапатрабавальная, мае моцныя нэрвы. Дрэнныя адносіны з боку дзіцяці яна таксама стрывае.

Самотныя людзі могуць дазволіць сабе больш прывярэдных, напрыклад, сіямскую кошку. З ёю трэба шмат змагацца, часьцей размаўляць. Калі ў доме ўжо ёсьць сабака, прыпыніце выбар на пэрсідзкай кошцы — яна адна з самых спакойных.

По матэрыялах замежнага друку падрыхтаваў

А. КАНДРАШОЎ.

Віват, футбол, віват!

Як потым прызналіся менскія спартыўныя журналісты, сталіца Беларусі даўно ня бачыла такога футбольнага фэста.

За дзьве гадзіны да матча каля 300 юных гарадзенскіх фанаў сышлі з «футбольнага» цягніка й з сьцягамі й імправізаваным аркэстрам рушылі да стадыёна «Дынама», раз-пораз скалыхваючы гучнымі выкрыкамі навакольле. «Нёман — гэта сіла», «Нёман — гэта клас», «Нёман — чэмпіён». Адным словам, куды ні кінь — усюды лашчыў слых знаёмы рэпэртуар былога «Чырвонага сьцяга».

У адрозьненьне ад цягніковых фанаў, наша група футбольных аматараў прыехала ў сталіцу на аўтобусах. Сярод пасажыраў былі кіраўнікі горада, спартыўныя функцыянэры, фундатары, журналісты, прыхільнікі футбольнага клюба «Нёман» і міліцыянты. Так-так, не зьдзіўляйцеся, у кожным аўтобусе па міліцыянту, а наперадзе — машына ДАІ. Дарэчы, цягнік суправаджала 11 супрацоўнікаў міліцыі.

Акрамя нашага арганізаванага «дэсанту» ля «Дынама» было нямала транспарту з роднымі нумарамі ГК, бо, як вядома, амаль усе аўтамаёмасныя прадпрыемствы Горадні паслалі сваіх прадстаўнікоў на кубкавую гульню «Нёман» — «Ведрыч».

(Працяг на 8-й стар.).

У Гарадзенскім Лялечным тэатры 27-га чэрвеня адбылася прэм 'ера опэры «Кузуркіяна». Лібрэта напісала С. Клімковіч, музыку — П. Кандрусевіч. У опэры апавядаецца пра гісторыю каханьня матылька Шэрыя крыльцы, партыю якога выканаў Віктар Шалкевіч, да Заранкі ў выкананьні Марыны Лазаравай.

На здымку: выканаўцы опэры «Кузуркіяна».

Фатаграфаваў А. УЛАДАСЕВІЧ.

Зоркі аб здароўі й каханьні (5—11 ліпеня)

АВЭН. 7-га — самы спрыяльны дзень для знаёмстваў і сустрэчаў, а таксама кантактаў з сябрамі й сяброўкамі. Настрой ня вельмі добры, але зьменіцца да канца тыдня. Займайцеся фізічнымі практыкаваньнямі: бег, гімнастыка 8-га й 9-га. 11-га застанцеся ў хаце й займіцеся гаспадаркай.

ЦЯЛЕЦ пазнаёміцца з дзяўчынай, якая западзе ў душу. Тыдзень ня вельмі спрыяльны: не хапае грошай, мноства іншых праблемаў. 8-га й 9-га засьцерагайцеся, бо могуць падмануць і нават абкрасьці. Лепш адмоўцеся ад паездак 9-га й 19-га. Займіцеся бегам, часьцей шпацыруйце на сьвежым паветры.

Большасьць **БЛІЗЬНЯТАЎ** атрымаюць грошы, якія некалі ўклалі ў справу. 6-га й 7-га энэргія й націск дапамогуць дамагчыся посьпехаў. Трэба абнавіць свой зьнешні выгляд: зрабіце прычоску альбо стрыжку. 7-га й 8-га нэрвовыя дні — старайцеся менш рэагаваць на крытыку, займіцеся звычайнымі справамі.

Асьцярожнасьць дапаможа **РАКУ** пазьбегнуць непрыемнасьцей. Удалы час для падарожжаў і адпачынку. Ад паненак і дзяўчынак выходзяць добрыя пачуцьці, гэта прыцягвае хлопцаў і мужчынаў. Падарожжа адкладзіце на 8-га ці 9-га. Дыета: яйкі, рыба, цыбуля, дзічына.

А **ІЛЬВУ** актыўнасьць дапаможа дабіцца посьпеху. 9-га любоўная прыгода прымусіць пахваляцца. Камандзіроўка або падарожжа не ўваходзіць у вашы планы, аднак раптам адправіцеся ў дарогу. Справы добра пойдуць 8-га: можаце планаваць важныя дзеяньні. Засьцерагайцеся траўм і аварыяў.

ПАННА зможа завесьці неабходныя знаёмствы. Праца ёсьць праца: могуць быць памылкі й непрыемнасьці. Марс дасьць энэргію й жаданьне працаваць на поўную моц. Дыета: поснае мяса, гуркі, памідоры й цыбуля. Вяртайцеся дамоў да прыцемак, асабліва 8-га й 9-га. 11-га — дзень удалы для закупаў.

Галоўны накірунак у дзеяньнях **ШАЛЯЎ** — праца й скарбовы паклад. Вэнэра зробіць вас сімпатычнай. Адчуеце ўзаемнасьць сваіх пачуцьцяў, узьлёт фантазый і ідэй, прагу да творчасьці. Прафілактыка захворваньняў пойдзе на карысьць 10-га й 11-га ліпеня. Лячыце ныркі й паясьніцу, захворваньні страўніка. У нядзелю вас наведае стары сябра.

СКАРПІЁНУ трэба быць абачлівым у выбары сяброў. Хвалі каханьня вынясуць на жаданы бераг. Актыўныя дзеяньні лепей, чым лянота й пакой, асабліва 6-га й 7-га. Фінансавае становішча палепшыцца: атрымаеце нечаканыя грошы. Не зьвяртайце ўвагу на плёткі. 8-га й 9-га засьцерагайцеся ад п 'яных і злодзеяў.

ЛУЧНІКУ лепей ня ехаць у дарогу: магчыма, захварэе нехта са сваякоў альбо сяброў. 5-га пісьмовыя зьвесткі ці тэлефонны званок узьдымуць настрой. 7-га будзьце ўважлівымі на працы: магчымы памылкі й недахопы. 9-га й 10-га не ўжывайце алкаголю.

КАЗЯРОГУ неабходна прыняць важныя рашэньні: зрабіце гэта ў другой палове тыдня. Недахоп грошай прымусіць ухапіцца за прапанову, якую вам хутка зробяць. 7-га й 8-га будуць нэрвовыя абставіны: нехта сваімі дзеяньнямі зможа зьмяніць вашы пляны. Зьвярніце ўвагу на страўнік і скуру.

Трата сіл і энэргіі чакае **ВОДНІКА.** 7-га будуць удачнымі ўсе вашы добрыя справы й пачынаньні. Сустрэчы з сябрамі ці сяброўкамі будуць вельмі прыемныя й прынясуць радасьць і шчасьце. Не піце гарэлкі й лекаў 7-га. Добрыя зьвесткі ў канцы тыдня — бальзам для душы.

РЫБЫ клапоцяцца аб сям 'і й гаспадарцы. Напружанасьць у каханьні можа зьмяніць настрой. 6-га й 7-га займайцеся простай працай. Нехта паспрабуе зьбіць вас з панталыку — будзьце ўважлівымі. Дыета: морква, салата, радыска й каша.

Падрыхтаваў А. КАНДРАШОЎ.

Школьнікі просяць не сьпяшацца

Ад рэдакцыі. Днямі да нас завітала дзяўчынка гадоў дванаццаці з просьбай надрукаваць калектыўны ліст. Як высьветлілася, ліст гэты не патрабуе аніякіх камэнтарыяў, бо ўсё ў ім гаворыць само за сябе.

Друкуем яго без скарачэньняў і спадзяемся, што да голасу дзяцей і дарослых прыслухаюцца.

Шаноўны Сямён Мікалаевіч Домаш!

Шаноўныя дэпутаты нашага горада!

Да вас зьвяртаюцца навучэнцы школаў, дзеці й дарослыя горада Горадні з просьбай прыпыніць выкананьне вашага рашэньня ад 27 траўня 1993 года. «Аб правілах утрыманьня сабак, кошак і іншых драпежных жывёл, у якім гаворыцца аб зьнішчэньні бяздомных кошак і сабакаў.

Мы разумеем, што ў горадзе неабходна мець і «правілы» па ўтрыманьню жывёлы, і ня толькі сабак і кошак. Але ж гэтыя правілы павінны зыходзіць да любові да ўсяго жывога, ад міласэрнасьці дужага ў адносінах да слабога. Зьнішчыць бяздомную жывёлу, і ня толькі бяздомную, але й тую, што згубіла сваіх гаспадароў, амаральна й жорстка. Бяздомны чалавек, калі захоча, можа забясьпечыць сабе існаваньне сваёй працай, а жывёла — ніколі, калі ёй не дапаможа чалавек. Гэта разумеюць усе вялікія й простыя людзі ва ўсіх цывілізаваных краінах.

У нашым горадзе замест дапамогі нашым малодшым сябрам вы ствараеце цэлыя брыгады «забойцаў», якіх гэтаму вучаць. На жаль, ёсьць сярод дарослых і дзяцей скуралупы, для якіх пакуты слабых прыносяць асалоду. А гэта надалей прыводзіць і да насільля над чалавекам.

Мы заклікаем вас, шаноўныя кіраўнікі горада, замест тэрора над безабароннай жывёлай аб 'явіць у горадзе «Год абароны жывёлы», стварыць прытулак для бяздомных кошак, сабак, хворых птушак. Усе дзеці дапамогуць у такой справе сваёй непасрэднай працай.

Трэба сказаць дзякуй тым, хто не мінуў галодную, брудную сабаку, прытуліў і накарміў яго, а ня браць з гэтых людзей штомесячныя падаткі за ацяпленьне й газ. Звычайна міласэрныя людзі не бываюць багатымі. Дык ці трэба іх рабіць яшчэ бяднейшымі?

Мы спадзяемся на вашу гуманнасьць і дабрыню.

Алена БАРАНАВА,

Ірына ПАРХУТА,

усяго 23 подпісы.

5, ПОНЕДЕЛЬНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

9.00, 21.35. Пад купалам сусвету. 9.15. «Мачаха». Мастацкі фільм. 0.55. «Вечная раніца аператы». Фільм-канцэрт. 11.55. «Позняе дзіця». Мастацкі фільм. 13.00. «Знаёмства з Галандыяй». Фільм 5-ы. 13.30, 17.30. Навіны. 13.40. Кінэкран-93. Ліпень. 14.55. Экран абітурыенту. 16.30. Мультфільм. 17.40. Веснік гарсавета. (Гр.). 17.55. Дзённік Прынямання. (Гр.). 18.20. «Над Нёманам». Праграма на польскай мове. (Гр.). 19.00. Абасныя навіны (Брэст). 19.10. Беларусы свету. Перадача 1-я. 19.35. Роднае слова. 20.00. Дзелавы партнер. 20.40. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.30. Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. 21.45. Спартыўны тэлекур´ер. 22.05. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 22.35. Да і з´езда беларусаў свету. 22.45. «Дрэвы на асфальце». Мастацкі фільм. 00.00. НІКа.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. 5.20. Утренняя гимнастика. 5.30. Утро. 7.45. Фирма гарантирует. 8.20. Посмотри, послушай... 8.40. «Загадка». Спектакль для детей. 9.45. Что? Где? Когда? 11.20, 18.40. Гол. 11.50. Ванька. 14.25. Телемикст. 15.10. Дело. 15.20. «Пчела Майя». Мультфильм. 16.00. Хроника международного музыкального фестиваля «Белые ночи Санкт-Петербурга». 16.20. Звездный час. 17.25. Палитра. 17.45. Теннис. Уимблонский турнир. Финал. 19.35. Погода. 19.10. Эхо недели. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Премьера художественного фильма «Азбука любви». 9-я серия. 21.10. Дневник Московского кинофестиваля. 22.25. Новая студия представляет. Дайджест пресс-клуба. Здравствуйте. 00.15. Пресс-экспресс.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Телевизионная биржа труда. 7.30. Время деловых людей. 8.00. Утренний концерт. 8.15. Камера исследует прошлое. 9.10. Устами младенца. 9.40. Пилигрим. 10.25. Автограф мастера. 11.10. «Юность Гения». Художественный фильм. 12.40. Крестьянский вопрос. 19.25. «Приключения Нуки». Художественный фильм. 14.40. Уездная Елабуга. 15.00. Премьера документального фильма «Дикая природа Америки». (США). 15.30. Там-там новости. 15.45. Бизнес в России. 16.15. Трансросэфир. 17.00. Публицистическая программа «45». 17.45. Парламентский час. 18.45. Праздник каждый день. 19.25. Художественный фильм «Сенатор-кинозвезда и мафия». (США). 20.20. Большой скандал. 20.50. «Последний бой». Мультфильм для взрослых. 21.00. Без ретуши. 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Спектакль. Сознание 911. 23.30. Каунтдаун.

ПОЛЬША-І

13.00. Новости. 13.10. Программа дня. 13.15. «Династия». Серия 196. 14.15. Лето. 16.05. Английский язык для детей. 16.15. «Князь Дакала». Сериал пр-ва Англии. 16.40. «Неустрашимые». Сериал пр-ва Канады. 17.05. Программа для подростков. 17.50. Музыкальная программа. 18.00. Телеэкспресс. 18.20. Журнал репортеров. 19.00. «Империя господина Бритаса». Сериал пр-ва Англии. 19.30. Журнал репортеров. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 21.00. Миниатюры. 22.45. Фестиваль польского телевизионного творчества. 00.00. Прямо из Бельведера. 23.45. Новости. 00.00. Музыкальная программа. 00.05. Вечер с . . 00.45. Горячая линия. 01.00. Сериал пр-ва Германии. 02.55. «Лорка — смерть поэта». Сериал пр-ва Испании.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Каникулы во второй программе. 9.05. Местная программа. 9.35. «Новые приключения». Мультсериал. 10.05. Удиви тельный мир зверей. 10.35. «Поколения». Сериал пр-ва США. 11.00. Каникулы во второй программе. 11.05. На окольных дорогах Европы. 11.30. Лето в Польше. 12.00. Панорама. 12.05. «Возвращение Арсена Люпина». Сериал пр-ва Франции. 16.25. Приветствие. 16.30. Семь дней польского спорта. 17.00. Панорама. 17.05. Документальный фильм. 17.30. Лето в Польше. 17.50. Польская кинохроника. 18.00. Обзор кинохроник. 18.30. «Поколения». Сериал пр-ва США. 18.55. Программа для детей. 19.00. Панорама. 19.05. Местная программа. 19.35. Колесо фортуны. 20.05. «Космическое соревнование» документальный сериал. 21.00. «Алло,алло». Сериал пр-ва Англии. 21.30. Автожурнал. 22.00. Панорама. 22.30. Спорт. 23.40. Без обезболивания. 23.05. Художественный фильм. 00.40. Ночь и стресс. 01.00. Панорама.

6, ВТОРНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.10, 21.35. Пад купалам сусвету. 8.25. «Дрэвы на асфальце». Мастацкі фільм. 9.40. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 10.10. Спявае Мікалай Майсеенка. 10.35. «Мачаха». Заключная серыя. Мастацкі фільм. 11.25. «Сымон-музыка». Музычна-паэтычная навэла. 12.00. «Сем бакоў квадрату». Дакументальны фільм. 12.20. «Мы адной табе належым». Канцэрт. 13.30. Навіны. 13.40. «Соф´я Пятроўна». Мастацкі фільм. 15.10. «Фарбы Ала-Тоа». Тэлефільм. 15.25. Экран абітурыенту. 16.30. Сізбар-топ-10. 17.30. Рынак і эканоміка. ВА «Хімвалакно». (Гр.). 18.10. «Вячэрні канал». Інфармацыйна-музычная праграма. (Гр.). 19.00. Абласныя навіны. (Віцебск). 19.10. Экзамінуе хваля. Праблемы пасажырскага транспарту ў рэспубліцы. Прымае удзел міністр транспарту і камунікацый Рэспублікі Беларусь С. І. Шкапіч. Прамая лінія. 20.10. МОСТ. 20.40. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.30. Кантакт: Адрасы, прапановы, інфармацыя. 21.45. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 22.15. Да і з´езда беларусаў свету. 22.25. «Нашы суседзі». Мастацкі фільм. 23.45. НІКа.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. 5.20. Утренняя гимнастика. 5.30. Утро. 7.45. Фирма гарантирует. 8.20. Веселые нотки. 8.40. Премьера художественного фильма «Просто Мария». (Мексика). 9.25. Премьера фильма-концерта «Русская пастораль». 9.50. «Суперчувство». Научно-популярный фильм. 1-я серия. 10.20. «Азбука любви». Художественный фильм. 9-я серия. 10.50, 00.45. Пресс-экспресс. 11.20. Художественный фильм «Остров сокровищ». 1-я серия. 12.20. Фильмы режиссера Г. Панфилова. «Мать». Фильм первый. 1-я серия. 13.25. Мультфильм. 13.35. Парк мечты. 14.26. Деловой вестник. 14.40. Мир денег Адама Смита. 15.10. Блокнот. 15.15. «Пчела Майя». Мультфильм. 15.40. Беседы с епископом Василием (Родзянко). 16.10. Рок-урок. 16.50. Технодром. 17.25. Межгосударственный телеканал «Останкино» представляет программу «Знакомые незнакомцы». 17.50. Погода. 17.55. «Просто Мария». (Мексика). 18.40. Дневник Московского кинофестиваля. 18.55. Тема. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. «Азбука любви». 10-я серия. 21.10. Репортаж ни о чем. 21.25. КВН-ассорти. 23.20. Мир на досуге. 23.55. Рок-нролл ТВ. 00.55. «Суперчувство». 1-я серия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Телевизионная биржа труда. 7.30. Время деловых людей. 8.00. Без ретуши. 11.00. Театр одного художника. 11.20, 13.25. «Депрессия». Художественный фильм. 1-я и 2-я серии.12.40. Крестьянский вопрос. 14.50. Мультипульти. 15.00. Телебиржа. 15.30. Там-там новости. 15.45. Студия «Рост». 16.15. Трансросэфир. 17.00. Хранители истины. 17.30. Господа-товарищи. 17.45. Парламентский час. 19.45. Праздник каждый день. 19.25. Премьера художественного телефильма «Санта-Барбара». 188-я серия. 20.15. Антрепризa. 21.00. «Уроки Армении». Премьера видеофильма. 21.45. Альбионы. Адамно соль минор. 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Ваше пво. 22.50. Музыкальный экзамен. 23.50. 365 дней в году.

ПОЛЬША-І

13.00. Новости. 13.10. Программа дня. 13.15. «Полицейский и прокурор». Сериал пр-ва США. 14.40. Тележурнал. 15.40. Лето. 16.15. «Князь Дакала». Сериал пр-ва Англии. 16.40. «Неустрашимые». Сериал пр-ва Канады. 17.05. Для детей. 17.50. Музыкальная программа. 18.00. Телеэкспресс. 18.20. Спортивная студия. 19.00. «Спенсир». Сериал пр-ва США. 19.30. Студия спорт. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 20.55. 7 минут для министра труда. 21.15. «Полицейский и прокурор». Сериал пр-ва США. 22.45. Публицистическая программа. 23.0. Что нового? 23.45. Вечерние новости. 00.00. Музыкальная программа. 00.05. Репортер. 00.50. Горячая линия. 01.05. Телефильм воспоминаний. 01.50. Телетеатр.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Каникулы во второй программе. 9.05. Местная программа. 9.45. «Аннетта». Мультсериал. 10.10. Земляничное лето. 10.45. «Поколения». Сериал пр-ва США. 11.05. На окольных дорогах Европы. 11.30. Лето в Польше. 12.00. Панорама. 12.05. «Молодые годы Чаплина». Сериал пр-ва Англии. 16.25. Программа на вечер. 16.30. Галерея «Двойки». 17.00. Панорама. 17.05. Документальный фильм. 17.35. Лето в Польше. 18.00. Моя вера. 18.30. «Поколения». Сериал пр-ва США. 18.55. Программа для детей. 19.00. Панорама. 20.05. Местная программа. 19.35. Колесо фортуны. Телетурнир. 20.05. Легенды кино. 21.00. Концерт. 22.00. Панорама. 22.30. Спорт. 23.45. «Чужая кровь». Сериал пр-ва Канады. 23.25. Слова и лица. 00.15. Концерт. 01.00. Панорама.

7, СРЕДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.10, 21.35. Пад купалам сусвету. 8.25. «Белыя крылы». Фільм-канцэрт. 9.30. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 10.00. «Нашы суседзі». Мастацкі фільм. 11.20. Опера «Дзікае паляванне караля Стаха». 13.15. Навагрудак. Чытаючы Міцкевіча». Тэлефільм. 13.30. Навіны. 13.40. «Паслуханая размова». Мастацкі фільм з субцітрамі. 14.55. Экран-абітурыенту. 16.30. Відзьма-нявідзьма. 17.30. Гаспадар. Усё пра гародніну і не толькі. (Гр.). 18.10. Дзеннік Прынёмання. (Гр.). 18.10. «Гарадніца». Літаратурна-мастацкая праграма. (Гр.). 19.10. Кавярня «Пяці зорак». 20.40. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.30. Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. 21.45. «Дзяжурная аптэка». 22.15. Беларусы свету. Перадача 2-я. 22.55. Топ-агент. 23.25. НІКа. 23.40. «Купальская ноч». Мастацкі фільм.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. 5.20. Утреняя гимнастика. 5.30. Утро. 7.45. Фирма гарантирует. 8.20, 13.30, 15.15, 16.20. Мультфильм. 8.30. Премьера художественного фильма «Просто Мария» (Мексика). 9.20. Торговый мост. (Прямая). 9.50. «Суперчувство». Научно-популярный фильм. 2-я серия. 10.20. «Азбука любви». Художественный фильм. 10-я серия. 10.50, 00.00. Пресс-экспресс. 11.20. Художественный фильм «Остров сокровищ». 2-я серия. 12.40. Фильмы режиссера Г. Панфилова. «Мать». Фильм первый. 2-я серия. 13.45. Премьера хроникально-документального фильма «Яблоко любви» (ночь на Ивана Купала). 14.25. Телемикст. 15.10. Блокнот. 15.30. Премьера телефильма «Музыкальный прогноз». 16.00. «Между нами, девочками... 16.50. Технодром. 17.25. Межгосударственный телеканал «Останкино» представляет программу «Диаспора». 17.50. Погода. 17.55. «Просто Мария». 18.45. Миниатюра. 19.00. ТВ версия. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. «Азбука любви». 11-я серия. 21.10. Телевизионное знакомство. Ясухиро Накасоне. 21.55. Дневник Московского кинофестиваля. 22.10. Концерт международного музыкального фестиваля «Белые ночи Санкт-Петербурга». День второй. 00.10. Кино и мода. 00.40. «Суперчувство». 2-я серия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00,22.00. Вести. 7.20. Телевизионная биржа труда. 7.30. Время деловых людей. 8.00. Параллели. 8.15. «Уроки Армении». Видеофильм. 9.00. Музыкальный экзамен. 10.00. Хранители истины. 10.30. Звучат татарские напевы. 11.00. «Мементо Мори». Художественный фильм. 12.25. Досуг. 12.40. Кресьянский вопрос. 13.25. «Василиса Прекрасная». Художественный фильм. 14.35. Антракт. 14.40. Программа «03». 15.15. Сигнал. 17.30. Там-там новости. 15.45. Золотая шпора. 16.15. Трансросэфир. 17.00. Христианская программа. 17.30. Лада-гол 93. 17.45. Парламенстский час. 18.45. Праздник каждый день. 19.25. Премеьра художественного телефильма «Санта-Барбара». 189-я серия. 20.20. Рек-Тайм. 20.50. Экран криминальных сообщений. 21.00. Студия «Нота-Бене». 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Баскетбольное обозрение. 23.05. Спектакль на заданную тему. 23.45.Клуб «Желтая подводная лодка».

ПОЛЬША-І

13.00. Новости. 13.10. Программа дня. 13.15. «Профессия — полицейский». Сериал пр-ва США. 15.15. НЛО. 14.45. Играет музыка. 15.00. Прошлое и будущее. 15.30. Тележурнал. 15.45. Так, как в кино. 16.00. Миниатюры. 16.05. Репортер. 16.15. «Князь Дакала». Сериал пр-ва Англии. 16.40. «Неустрашимые». Сериал пр-ва Канады. 17.05. Программа для детей. 17.50. Музыкальная программа. 18.00. Телеэкспресс. 19.20. «Клиника в Шварцвальде». Сериал пр-ва Германии. 19.45. Порядок вещей. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск `новостей. 21.15. Спортивная студия. 23.05. Легенды гитары. 23.45. Новости. 00.00. Музыкальная программа. 00.05. Публицистическая программа. 00.45. Горячая линия. 01.00. Художественный фильм. 02.40. Минипортреты. 03.00. «Белое танго». Сериал пр-ва Польши.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Кани кулы во второй программе. 9.05. Местная программа. 9.35. «Приключения Гукки Фина». Сериал пр-ва Японии. 10.10. Видеоюниор. 10.35. «Поколения». Сериал пр-ва США. 11.00. Каникулы во второй программе. 11.05. «Большие надежды». Сериал пр-ва Англии. 16.25. Программа на вечер. 16.30. Спорт. 17.00. Панорама. 17.05. Артист и его мир. 17.35. Лето в Польше. 18.00. Розыгрыш лото. 18.05. Тележурнал. 18.30. «Поколения». Сериал пр-ва США. 18.55. Программа для детей. 19.00. Панорама. 19.05. Местная программа. 19.35. Колесо фортуны. 20.05. Публицистическая программа. 21.10. «Большие надежды». Сериал пр-ва Англии. 22.00. Панорама. 22.30. Экспресс репортеров. 23.05. «Сара». Сериал пр-ва США. 23.30. Телетеатр. 01.10. Панорама.

8, ЧЕТВЕРГ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.10, 21.35. Пад купалам сусвету. 8.25. «Жывыя струны». Фільм-канцэрт. 9.00. Топ-агент. 9.30. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 10.00. Старонкі беларускай музыкі. 10.20. «Купальская ноч». Мастацкі фільм. 11.30. «З душой». Дакументальны фільм. 12.00. «Толькі ў музік-холе». Музычны фільм. 13.05. Спявае ансабль народнай музыкі «Бяседа». 13.30, 17.30. Навіны. 13.40. «Вельмі страшная гісторыя». Мастацкі фільм з субцітрамі. 14.55. Экран — абітурыенту. 16.30. З далёкіх вандровак. 17.35. «Мэта — прафесія». Ашмянскі рэгіянальны цэнтр прафесійнай падрыхтоўкі. (Гр.). 19.00. Абласныя навіны. (Гр.). 19.10. Зачытайце маё пісьмо... 19.15. Наша здароўе. (Гр.). 19.45. Пазіцыя урада. Актуальнае інтэрв´ю. 20.00. Сустрэча праграмы «Тры кіты». З ветэранамі вайны ў Афганістане. 20.45. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.30. Кантракт: адрасы, прапановы, інфармацыя. 21.45. «Дзяжурная аптэка». 22.15. Да і з ´езда беларусаў свету. 22.25. Творчае маладзёжнае аб´яднанне «Крок». 23.55. Ніка.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. 5.20. Утренняя гимнастика. 5.30. Утро. 7.45. Фирма гарантирует. 8.20. Мультфильм. 8.40. Премьера художественного фильма «Просто Мария» (Мексика). 9.25. Пропавшая экспедиция. 10.05. Премьера документального фильма «Во поле березонька». 10.20. «Азбука любви». Художественный ыильм. 11-я серия. 10.50, 00.15. Пресс-экспресс. 11.20. Художетвенный фильм «Остров сокровищ». 3-я серия. 12.25. Фильмы режиссера Г. Панфилова «Мать». Фильм второй. 1-я серия. 13.30. Премьера научно-популярного фильма «Имена на карте». Путь к Сахалину». 14.25. Телемикст. 15.10. Блокнот. 15.15. «Пчела Майя». Мультфильм. 15.40. Новые имена. 15.50. Беседы с епископом Василием (Родзянко). 16.10. Ассоциация детского телевидения. 16.40. До 16 и старше. 17.50. Азбука собственника. 18.00. Погода. 18.05. «Просто Мария». 18.50. Театр + ТВ. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Лотто «Миллион». 21.10. Художественный фильм «Баллада о солдате». 22.45. Дневник Московского кинофестиваля. 23.25. «Яблоко, остров Пасхи, деревянное колесо и многие другие...». Музыкальная программа. 00.25. «Гренада». Фильм-спектакль.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Телевизионная биржа труда. 7.30. Время деловых людей. 8.00. Сосед Тоторо». Мультфильм (Япония). 9.30. У Ксюшы. 10.05. К-2 представляет: «Фрак народа». 11.00. Художественный телефильм «Санта-Барбара». 188-я и 189-я серии. 12.40. Кестьянский вопрос. 13.25. «Букет для вас». Международный фестиваль цветов. 14.10. Маршал Жуков. Весна 45-го. Передача 1-я. 14.55. Телетекст. 15.00. Русская виза. 15.35. Там-там новости. 15.50. Студия «Рост». 16.20. Трансросэфир. 17.05. Человек дела. 17.30. М-трест. 17.45. Парламентский час. 18.45. Праздник каждый день. 19.25. «Санта-Барбара». 190-я серия. 20.15. Хроно. 20.50. Экран крыминальных сообщений. . 21.00. Тихий Дом. 2.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Уникальная операция ГКЧС. 22.50. Тихий дом. 23.50. Маскарад-салат.

ПОЛЬША-І

13.00. Новости. 13.10. Программа дня. 13.15. «Клуб парадайс». Сериал пр-ва США. 14.15. Записки о природе. 14.35. Документальный фильм. 15.25. Четверть часа с медициной. 15.40. Животные мира. 16.15. «Князь Дакала». Сериал пр-ва Англии. 16.40. «Неустрашимые». Сериал пр-ва Канады. 17.05. Программа для детей. 17.50. Музыкальная программа. 18.00. Телеэкспресс. 18.20. Культурно-публицистическая программа. 19.00. Важнейшие события XX века. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 21.15. «Клуб парадайс». Сериал пр-ва США. 22.10. Только в первой программе. 22.55. Концерт. 23.45. Хозяйственные новости. 00.05. Музыкальная программа. 00.10. Документальный фильм. 00.40. Горячая линия. 00.55. Художественный фильм. 02.30. Это люблю. 03.00. «Контракт кальтелнбаха». Сериал пр-ва Германии.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Каникулы во второй программе. 9.05. Местная программа. 9.45. «Кот в сапогах». Мультсериал. 10.10. Жизнь в зоопарке. 10.35. «Поколения:». Сериал пр-ва США. 11.05. На окольных дорогах Европы. 11.30. Лето в Польше. 12.00. Панорама. 12.05. Художественный фильм. 16.25. Приветствие. 16.30. Большой мяч. 17.00. Панорама. 17.05. «Подводные рыцари». Документальный сериал. 17.35. Лето в Польше. 17.55. Репортаж. 18.30. «Поколения». Сериал пр-ва США. 18.55. Программа для детей. 19.00. Панорама. 19.05. Местная программа. 19.35. Колесо фортуны. 20.05. Школа лгунов. 20.35. Театральная программа. 21.00. Концерт. 21.45. Тени жизни. 22.00. Панорама. 22.30. Спорт. 22.45. Режиссер и его звезда. 00.20. Музыкальный журнал. 01.00. Панорама.

8, ПЯТНИЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.10, 21.35.Пад купалам сусвету.8.25.«Гран-па ў белую ноч». Фільм-канцэрт.9.30. «Дзяжурная аптэка». Мастацкі фільм. 10.00. Шануйце песні свае. 10.35. «Пазіцыя ўрада». Актуальнае інтэрвью. 10.50. «Купалле». Фальклорны ансамбль. 11.40. «Каўказкі палоннік». Мастацкі фільм. 12.55. Мультфільм. 13.10. Канцэнрт. 13.30, 17.30. Навіны. 13.40. «Разводы, разводы». Мастацкі фільм. (Балгарыя). 14.55. Экран-абітурыенту. 16.30. «Аісценак», «Легкі хлеб». Кароткаметражныя фільмы. 17.40. Для школьнікаў. 18.00. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 18.10. Толькі па пятніцах». Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). 19.00. Абласныя навіны (Магілёў). 19.10. Беларусы свету. Перадача 3-я. 19.40. Эпіцэнтр. Чацвертая ўлада. 20.20. «Адзінока іду ў нязнанае. 20.40. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.30. Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. 21.45. Да і з ´езда беларусаў свету. 23.05. НІКа. 23.20. «Небяспечнае падабенства». Мастацкі фільм.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. 5.20. Утренняя гимнастика. 5.30. Утро. 5.45. Фирма гарантирует. 8.20. Фильм-детям. Чехарда. 9.30. Концерт Государственного ансамбля танца «Казаки России». 10.00. Клуб путешественников (с сурдопереводом). 10.50, 01.10. Пресс-экспресс. 11.20, 18.55. Америка с М. Таратутой. 11.45. Художественный телесериал. «Мелочи жизни». 1-я и 2-я серии. 12.45. Фильмы режиссера Г. Панфилова. «Мать». Фильм второй. 2-я серия. 13.50. Ммультфильм. 14.25. Бридж. 14.50. Бизнес-класс. 15.05. «Пчела Майя». Мультфильм. 16.30. Межгосударственный телеканал «Останкино» представляет программу «Стороны света». 15.55. Вслед за сказкой. 16.55. Футбол. Чемпионат России. «Спартак» (Владикавказ) — «Спартак» (Москва. В перерыве — Новости. 18.50. Погода. 19.20. Человек и закон. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Поле чудес. 21.35. Человек недели. 21.50. Премьера художественного фильма «Суини». 2-я серия (Англия). 22.45. Дневник Московского кинофестиваля. 23.25. ВИД представляет: политбюро, спецвыпуск музобоза.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Телевизионная биржа труда. 7.30. Время деловых людей. 8.00. Параллели. 8.20. Большой скандал. 8.50. Тихий дом. 9.45. Белая ворона: 10.30. Ретро-шлягер. 11.00. Домашний экран Художественный телефильм. «Санта-Барбара». 190-я серия. 11.50. Мастера. 12.40. Крестьянский вопрос. 13.25. Букет для вас. 14.10. «Маршал Жуков. Весная 45-го». Передача 2-я. 14.55. Концерт. 15.10. Телебиржа.15.40. Там-там новости. 15.55. Студия «Рост». 16.25. Трансросэфир. 16.55. «Дисней по пятницам». «Маленькие разведчики». 1-я серия. 17.45. Парламентский час. 18.45. Праздник каждый день. 19.25. «К-2» представляет. 21.30. Городок. 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Вечерний салон. 00.05. Ночной сеанс. «Виадук».

ПОЛЬША-І

13.00. Новости. 13.10. Программа дня. 13.15. Художественный фильм. 15.05. Рядом с нами. 16.15. «Князь Дакала». Сериал пр-ва Англии. 16.40. «Неустрашимые». Сериал пр-ва Канады. 17.05. Для детей. 17.50. Музыкальная программа. 18.00. Телеэкспресс. 18.20. Программа советов. 19.00. Свидание «в темную». 19.45. Сатирическая программа. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 21.15. Художественный фильм. 00.20. Вечерние новости. 00.35. Музыкальная программа. 00.40. Горячая линия. 00.50. «Гражданская война». Сериал пр-ва США. 01.35. «Неуловимая банда». Сериал пр-ва Франции. 03.05. «Сменщицы». Сериал пр-ва Польша.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Каникулы во второй программе. 9.05. Местная программа. 9.45. Мультфильм. 10.10. «Флип и Флап». Сериал пр-ва США. 10.35. «Кэт и Алли». Сериал пр-ва США. 11.05. На окольных дорогах Европы. 11.30. Лето в Польше. 11.35. «Сумасшедший спорт». Сериал пр-ва Австралии. 16.25. Приветствие. 16.30. Спорт. 17.00. Панорама. 17.35. Спорт. 17.05. Советы туристу. 17.20. Лето в Польше. 18.00. «Кэт и Алли». Сериал пр-ва США. 18.25. Телетурнир. 18.55. Программа для детей, 19.00. Панорама. 19.05. Местная программа. 22.00. Панорама. 22.30. Спорт. 22.45. Репортеры представляют. 22.45. Джаз-фестиваль. 00.15. «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. 01.00. Панорама. 01.10. Телетеатр.

10, СУББОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.00, 21.30. Пад купалам сусвету. 8.20. «Небяспечнае падабенства». Мастацкі фільм (Францыя).10.00. Паказвае Гродна. 11.00. Тыдзень планеты. 11.15. Урокі здароўя. 11.35. Што у скрыні маю... 12.20. Канцэрт дзяржаўнай харавой капэлы Беларусі імя Р. Р. Шырмы. 13.25. Пра шахматы і шахматыстаў. 14.00. «Край надзежных жонак». Разважанні над радком статыстыкі.(Гр.). 14.40. Тэатр і музыка часоў Гальдоні. 16.05. «Сустрэча для Вас. 16.25. Мультфільм. 16.35. Хрысціянская праграма.17.05. Тэлебом. 18.05. Спартыўны стыль. 18.35. Грамадская думка. 19.35. Сізбар-топ-10.20. 40. Калыханка. 21.00. Панарама. 21.40. Да і з ´езда беларусаў свету. 21.55. Мастацкі фільм «Парыж-Тэхас» (Францыя, Германія). 00.05. НІКА. 00.20. Відзьма-нявідзьма.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.00, 14.00, 20.00, 23.00. Новости. 6.20. Утренняя гимнастика. 6.35. Пресс-экспресс. 6.45. Субботнее утро делового человека. 7.30. Спорт-шанс. 8.00. Погода. 8.05. «Марафон-15» представляет. 8.30. Помоги себе сам. 19.00. Автограф по субботам. 9.30. Авиакосмический салон. 9.45. Музыкальный киоск. 10.25. Лица власти. 10.40. Гала-концерт с участием О. Газманова, группы «Кар-мэн». 11.55. Художественный фильм «Однолюбы». 13.35, 14.25. Премьера мультфильма «Принц и русалочка». 14-я и 15-я серии (Франция). 14.50. Азбука собственника. 15.00. Премьера фильма-монографии «Мы только знакомы». 15.40. Деньги и политика. 16.10. Дневник Московского кинофестиваля. 16.25. Радио «Надежда» собирает друзей. 17.25. Спортивная программа ультра-си. 18.05. Играй, гармонь! 18.50. Премьера художественного фильма «Рыцари Хьюстона». Фильм 2-й (США). 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Премьера художественного фильма «Голубое и серое». 2-я серия (США). 21.30. Студия «Резонанс» представляет... 21.50. Брейн ринг. 22.40. Концерт. 23.35. Погода. 23.40. Художественный фильм «Декалог-11». 00.40. Парад «звезд». Благотворительный ночной бал.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Свой взгляд на мир. 7.55. Виниловые джунгли. 8.55. Пилигрим. 9.40. Театр одного художника. 10.00. XX век в кадре и за кадром. 10.30. До Москвы — далеко. 11.15. Лучшие игры НБА. 12.10. Козырная дама. 12.40. Крестьянский вопрос. 13.25. Токио: три дня в июле. 13.45. Амика веритас. 14.45. «К-2» представляет: «Звезды» Америки. 15.15. Футбол без границ. 16.10. Художенственный фильм Э. Климова «Прощание». 1-я и 2-я серии. 18.15. Устами младенца. 18.45. Праздник каждый день. 19.25. Шарман-шоу. 21.45. Фильм-премьер. 21.00. Контрасты. 21.40. Репортер. 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Первенство мирвой лиги по волейболу. Россия-Греция. 23.55. Программа «А».

ПОЛЬША-І

8.30. Информационно-хозяйственный журнал. 9.35. Все об огороде. 10.10. «Зерно». Программа католической редакции для детей. 10.25. Программа для детей. 12.05. Повести о дикой природе. 12.30. «60/90». Тележурнал. 13.00. Новости. 13.10. Телетеатр. 14.30. Прощай Рокфеллер. 15.00. В джунглях. 15.20. Сенсации XX века. 15.50. Только в первой программе. 16.40. Концерт. 17.00. Репортаж из Ирана. 18.00. Телеэкспресс. 18.20. Программа о моде. 19.10. «День за днем». Сериал пр-ва США. 20.00. Детский журнал. 20.10. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 21.15. «Защита королевства». Фильм пр-ва Англии. 22.50. Карьеры и барьеры. 00.00. Новости. 00.10. Спортивная суббота. 01.05. «Буллитт». Фильм пр-ва США. 03.00. «Сменщицы». Сериал пр-ва Польши.

ПОЛЬША-ІІ

8.30. Панорама. 8.35. Дни моря. 9.00. Программа для детей. 10.00. «Такие одинокие». Программа для глухонемых. 10.20. Урок языка глухонемых. 10.25. Приветствие. 10.30. Рождение галереи. 11.00. Лето. 11.10. Спорт. 12.05. «Флип и Флап». Сериал пр-ва США. 13.05. Развлекательная программа. 14.25. Каскадерские повести. 14.55. Развлекательня программа. 15.00. События недели. 15.30. Документальный фильм. 16.10. Животные мира. 17.00. Панорама. 17.05. Розыгрыш лото. 17.15. «Полный дом». Сериал пр-ва США. 17.40. Киносеанс. 18.05. Баллада о дороге. 18.55. Программа для детей. 19.00. Местная программа. 19.05. Местная программа. 19.30. Документальный фильм. 20.00. Музыкальные повести. 21.00. Спортивная студия. 22.00. Панорама. 22.30. Слово на воскресенье. 22.40. Развлекательная программа. 23.10. Фестиваль польского телевизионного творчества.00.10. Документальный фильм. 01.00. Панорама. 01.10. Концерт.

11, ВОСКРЕСЕНЬЕ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. 8.10, 20.30. Пад купалам сусвету. 8.25. Слова да чалавека. 8.55. «Дзяржурная аптэка». Мастацкі фільм. 9.25, 17.15. Мультфільм. 9.40, 17.15. Мультфільм. 9.40. Фільм-дзецям. 10.55. Сімфонія «Гравюры». 11.45. «Гняздо Глушца». Спектакль. 14.00. «Прыгода ў каралеўстве». Мультфільм. 22-я серыя. 14.30. Таямніца. 15.05. «Белые росы». Мастаці фільм. 16.30. Беларусь — мая шыпшына. 17.25. «Гэта ціхае жыццё ў Глыбокім». Тэлефільм. 17.45. «Грог». Кінакамедыя (Італія). 19.05. Прэм´ера дакументальнага фільма «А мае міране добрыя людзі». 20.00. Панарама. 20.40. Калыханка. 21.00. «Каскад. 21.20. Мастацкі фільм «Галівудскія мары» (ЗША). 22.50. У сэрцах жыве Беларусь.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.00, 14.00, 17.45, 23.00. Новости. 6.20. Утренняя гимнастика. 6.30. Авто-шоу. 6.45. Технодром. 7.00. Час силы духа. 8.00. Центр. 8.30. «С утра пораньше». Премьера мультфильма «Денвер — последний из динозавров». 9.00. Пока все дома. 9.30. Тираж «Спортлото». 9.45. Утренняя звезда. 10.35. Соло. 11.00. Военное ревю. 11.30. Под знаком Пи. 12.20. Новое поколение выбирает. 13.00. Премьера мультфильма «Пиф и Геркулес». 13.10. Премьера документального фильма «Подводная одиссея команды Кусто». 14.20. Диалог в прямом эфире. 15.00. Клуб путешественников. 15.50. Живое дерево ремесел. 16.00. Премьера мультфильмов «Каспер и его друзья» (Англия), «Настоящие охотники за привидениями» (США). 16.50. Панорама. Международная программа. 17.30. Телелоция. 18.00. Галина Вишневская в Останкино. 19.00. Погода. 19.05. Премьера художественного фильма «Тайны семьи де Граншан». 1-я и 2-я серии. 21.00. Итоги. 21.45. Спортивный уик-энд. 22.00. Дневник Московского кинофестиваля. 22.15. Концерт международного музыкального фестиваля «Белые ночи Санкт-Петербурга». День третий. 00.05. Большая прогулка.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Мегаполис. 7.55. «Европа плюс» в гостях у РТВ. 8.25. Соседи по планете. 8.55. Студия «Рост». 9.25. Если вам за... 9.55. Аты-баты... 10.25. Кипрас Мажейка. 11.55. Зигзаг удачи. 11.05. «Безотцовщина». Художественный фильм. 12.40. Шесть соток. 13.20. Не вырубить... 13.35. Российскай энциклопедия. 14.05. В мире животных. 15.05. Вези меня, извозчик... 15.50, 17.40. Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1.
16.50. Волшебный мир Диснея. «Новые приключения Винни-Пуха», «Черный плащ». 18.45. Праздник каждый день. 19.25. «Давно ушедший». Художественный фильм. 21.40. Америка Владимира Познера. 22.20. Автомиг. 22.25. Звезды говорят. 22.30. Спортивная карусель. 22.35. Коробка передач. 22.50. Первенство мировой лиги по волейболу. Россия-Греция. 23.50. Звездный дождь.

ПОЛЬША-І

8.30. Сельскохозяйственная программа. 10.00. «Дети Хендерсонов». Сериал пр-ва Австралии. 11.30. Программа католической редакции. 12.00. Документальный сериал. 12.50. Телеконцерт пожеланий. 13.20. С камерой среди зверей. 13.45. Музыкальная программа. 14.30. В старом кино. «Подпольная аристократия». 16.15. Тележурнал. 17.00. Спортивная студия. 17.40. Антенна. 18.00. Телеэкспресс. 18.30. «Династия». Серия 197. 19.20. Семь дней — мир. 20.00. Вечеринка. 20.30. Главный выпуск новостей. 21.15. «Жемчуг в короне». Сериал пр-ва Англии. 22.10. Кабаре Ольги Липиньской. 22.55. Спортивное воскресенье. 23.45. Вечер в театре. 01.20. «Отвратительная девушка». Фильм пр-ва Германии. 01.55. Малая антология кабаре. 02.40. «Сменщицы». Сериал пр-ва Польши.

ПОЛЬШ-ІІ

8.30. Обзор событий недели. (Для глухих). 9.00. Мультфильм. 9.20. Фильм для глухих. 10.10. Слово на воскресенье. (Для глухих). 10.20. Приветствие. 10.30. Местная программа. 11.30. Программа для молодежи. 12.00. Цирки мира. 13.00. «Семейный бумеранг». Сериал пр-ва Англии. 13.45. Краковские легенды. 14.00. Путешествие во времени и пространстве. 15.00. Лето. 15.10. Программа о животных. 15.40. Концерт года. 16.30. Час с Ханной Берберой. 16.50. Программа дня. 17.00. Панорама. 17.20. «Чудесные годы». Сериал пр-ва США. 17.50. Развлекательная программа. 18.20. Лето. 18.30. Спорт. 19.20. Лето. 19.30. Спектакль варшавской оперетты.20.20. Документальный фильм. 21.10. Час откровения. 22.00. Панорама. 22.30. Джаз-фестиваль. 23.20. «Банита». Сериал пр-ва Канады. 00.10. Концерт. 01.00. Панорама. 01.05. Репортаж из турне по Азии.

АПОШНЯЯ СТАРОНКА

Прадаваць забаронена!

Апошнім часам гарадзенцы мелі магчымасьць набыць сякія-такія імпартовыя прадукты па невялікіх адносна цэнах. Напрыклад, амэрыканскае масла або італьянскія спагэцьці па 225 рублёў, якія ў камэрцыйных крамах каштуюць 1500. Амэрыканскае канцэнтраванае малако з вітамінам «Д» каштуе аднолькава з глыбоцкім — 85 рублёў, але мае большае зьмесьціва. Людзі гавораць, што гэтак распрадаецца гуманітарная дапамога, каб падтрымаць бюджэт, тым больш вопыт паказвае: бязплатнае часьцяком раскрадаецца. Карацей, крок, мабыць, апраўданы. Цікава аднак, што на кожнай бляшанцы з малаком чорным па белым напісана: «Ахвяравана народам ЗША для праграмаў харчовай дапамогі. Прадаваць або абменьваць нельга». Напісана ўсё гэта аднак па-ангельску, а ў нашай савецкай краіне ня ўсе нават па-беларуску патрапяць прачытаць.

(спадар).

Фальшыўка

У панядзелак у «эксчэйндж» у гарадзенскім унівэрмазе адна жанчына прынесла спраўдзіць 100-даляроўку. Прыбор адразу «запіскаў». Фальшыўка аказалася відавочнай: навобмацак футраны каўнер прэзідэнта Джэфэрсана блізка нават ня быў шурпатым.

Фальшывай купюрай з жанчынай расплаціліся за прададзенае ёю легішча. Яна, у сваю чаргу, таксама расплацілася гэтымі грашыма за пакупку, але даляры ёй вярнулі з прэтэнзіяй. Надараюцца ж яшчэ падобныя наіўныя пакупнікі, калі, канешне, усё адбылося менавіта паводле апавяданага.

Дапамажыце, дзядзькі!

Цяжкавата даводзіцца зараз пэнсіянерам. Дзятлаўскі раённы аддзел сацыяльнага забесьпячэньня зьвярнуўся за падтрымкай да жыхароў раёна з просьбай дапамагчы адзінокім вэтэранам. Калі ёсьць у каго старыя рэчы, вопратка, абутак — усё гэта спатрэбіцца пэнсіянерам. Прадукты харчаваньня: крупы, мука, цукар. Ну, а тых, хто можа падзяліцца й падтрымаць блізкіх сваіх, просяць зьвяртацца ў пакой сацыяльнай дапамогі, які, дарэчы, у Дзятлаве месьціцца ў былым будынку РК КПБ.

■

Зьдзівілі Ніжагародцаў умельцы Гарадзенскага раёну. Яны пабывалі на кірмашы ў горадзе на Волзе. Усе іх вырабы — кэраміка, фларыстыка, пляценьне з лазы — ў момант былі раскупленыя, а фальклёрная група з в. Гліняны пазнаёміла расейцаў з нашымі народнымі песьнямі.

Крымінальная хроніка

■

Уначы 21 чэрвеня на тратуары каля дома па вул. Ленінскай у Лідзе быў знойдзены з траўмай галавы труп невядомага мужчыны ва ўзросьце каля 35 год. Як было потым устаноўлена, пацярпелы ўпаў з балкона кватэры на пятым паверсе, дзе пражываюць грамадзяне Рэспублікі Польшча, якія працуюць на будаўніцтве вайсковага гарадка. Па падазрэньню ў зьдзяйсьненьні злачынства затрыманы трое палякаў.

■

24 чэрвеня ў лесе каля в. Карнышы Навагрудзкага раёна быў знойдзены труп 47-гадовага жыхара Навагрудка, які яшчэ 29 траўня выехаў на асабістай аўтамашыне займацца прыватным звозам, але дамоў не вярнуўся. На яго быў аб'яўлены вышук як бяз весткі зьнікшага. Пры анатаміраваньні трупа ў лобнай косьці знойдзена куля калібра 5,6 мм.

■

24 чэрвеня ўрач вабласной бальніцы заявіў у міліцыю, што ўвечары 19 чэрвеня трое невядомых у кавярні «Батлейка» па вул. Дзяржынскага зьбілі яго й патрабавалі 500 даляраў ЗША, якія ён перадаў ім у сваёй кватэры, разьмешчанай непадалёку. Адзін з вымагальнікаў, які працуе камэрцыйным агентам малога прадпрыемства, затрыманы.

■

26 чэрвеня на КПП «Брузгі» трэнер спартыўнага клюбу са Смаленску спрабаваў даць хабар у суме 600 даляраў ЗША за безчарговы праезд падпалкоўніку памежных войск, але быў затрыманы.

■

25 чэрвеня жыхар г. Бабруйска ў абменным пункце валюты па вул. Савецкай у Горадні меў намер збыць падробленую купюру вартасьцю 100 нямецкіх марак.

У той жа дзень двое летувісаў спрабавалі збыць пяцітысячную купюру банку Расеі ў адной з крамаў Смаргоні.

■

У сераду грамадзянін Летувы, які нідзе не працуе, без вадзіцельскага пасьведчаньня кіраваў «Фордам» на дарозе ля вёскі Гауты Смаргонскага раёну. У выніку аварыі вадзіцель трапіў у бальніцу, а пасажыр — жыхар Смаргоні — на месцы памёр.

■

У чацьвер ля вёскі Абрына Карэліцкага раёна вадзіцель-вайсковец падчас выгрузкі з КАМАЗу жвіру засыпаў трэцякласьніцу Яраміцкай СШ, якая знаходзілася паблізу. Дзяўчынка на месцы памерла.

У той жа дзень з мэтай скончыць жыцьцё самагубствам выкінулася з лесьвічнай пляцоўкі 7-га паверху дома па вул. Л. Чайкінай навучэнка Гарадзенскага мэдвучылішча, якая таксама памерла на месцы.

Рынак

У мінулую суботу й нядзелю нязначна патаньнеў даляр. Актывізавалася скупка летувіскіх талёнаў. За адзін талён даюць два рублі.

Цэны на некаторыя харчовыя тавары на Гарадзенскім рынку ў мінулыя выхадныя:

Сьвініна, 1 кг — 350—2400 руб.
Бараніна, 1 кг — 700—1400 руб.
Цяляціна, 1 кг — 500—2000 руб.
Вэнджаніна, 1 кг — 1100—4500 руб.
Сала, 1 кг — 100—1100 руб.
Шынка собская, 1 кг — 1800—2200 руб.
Масла, 1 кг — 1100 руб.
Тлушч, 1 кг — 500 руб.
Сьмятана, 1 л — 600 руб.
Сыр «Расейскі», 1 кг — 1400 руб.
Сыр собскі, 1 кг — 250—350 руб.
Салата — 20 руб.
Бульба маладая, 1 кг — 350—380 руб.
Кроп — 10 руб.
Цыбуля, пучок — 15—20 руб.
Морква — 50—80 руб.
Трускаўкі, 1 кг — 750—850 руб.
Яйкі, дзесятак — 200—240 руб.
Гуркі, 1 кг — 300 руб.
Памідоры, 1 кг — 750—1000 руб.
Смародзіна, чорная, 1 кг — 800 руб.
Суніцы, шклянка — 200 руб.
Лімоны, 1 шт. — 330—350 руб.
Вішні, шклянка — 120 руб.
Мёд, 1 кг — 1800 руб.
Бананы, 1 шт. — 290—300 руб.
Ружы, 1 шт. — 150—350 руб.
Гарэлка, 1 бут. — 700—800 руб.
Даляр ЗША — 1180—1230 руб.

М. ЖЫЛЕЎСКАЯ.

Віват, футбол, віват!

(Працяг. Пачатак на 8-й стар.).

Аб яе пэрыпэтыях ужо многа напісана й паказана. Таму толькі некалькі штрышкоў, якія засталіся паза ўвагай сродкаў масавай інфармацыі.

Хаця гэта быў ужо другі фінал Кубка па футболу незалежнай дзяржавы, але ўпершыню пераможца атрымліваў права змагацца за эўрапэйскі футбольны кубак. Бадай, гэта самае галоўнае, што адрозьнівала гэты фінал ад мінулагодняга. На жаль, кідаліся ў вочы й радзімыя плямы нашай былой саюзнай супольнасьці. І афішы, й праграмкі кубкавай гульні — на мове суседняй дзяржавы. Нават надпіс на самім кубку адліты па-расейску. Ці ўзяць тыя ж футбольныя воклікі... Нават адзін з менчукоў прыкмеціў: «А чаму яны ўсе крычаць «Неман», а ні «Нёман»?

На трыбунах другі сэктар — гарадзенскі, гэта дзесьці каля дзьвюх тысяч глядачоў. Яшчэ некалькі соцень аматараў з колерам Гарадзенскага клюба разьмясьціліся навокал — сярод менчукоў. На час гульні сэктар стаў як бы часьцінкай Горадні на «Дынама»: столькі знаёмых твараў, і, галоўнае, гэты амаль незмаўкальны вокліч: **«НЕ-МАН! НЕ-МАН! НЕ-МАН!»**. Насупраць жа — у 14 сэктары — разьмясьцілася амаль тысячная рэчыцкая тарсыда, якая, згодна з іхнімі лёзунгамі, таксама была ўпэўнена, што Кубак паедзе толькі ў Рэчыцу. Але яе, як і голасу дыктара, было амаль не чуваць — на стадыёне панавала Горадня. Актыўнасьць фанаў падхапілі камэрсанты-фундатары «Нёмана», бо менавіта па іх прапанове па стадыёне абвясьцілі, што аўтар першага голу ў вароты «Ведрыча» атрымае 50 тысяч рублёў. Потым стаўкі падвоіліся, й кожнага наступнага бамбардзіра чакала яшчэ больш значная сума. Усяго ж фундатарам — фірме «Марс» і таксапарку — давялося выкласьці 170 тысяч рублёў. Але калі б быў забіты трэці гол, то яшчэ 100 тысяч лягло б у кішэнь «Нёмана». На «шчасьце» гарспарткамітэта, гэты прыз застаўся незапатрабавальным. Дзіўна, што рэчыцкія мэблевыя каралі ўсё ж адважыліся пацягацца з гарадзенцамі. Нават адзіны забіты ў вароты «Нёмана» гол не быў адзначаны мясцовымі таўстасумамі.

Пасьля забітых галоў дэцыбэлы прыхільнікаў «Нёмана», здаецца, заглушылі ўсё навокал, і сталічныя міліцыянты, якіх, дарэчы, было ля другога сэктара ў 5 разоў болей, чым насупраць, з трывогай кідалі незадаволеныя позіркі на гарадзенцаў — як бы там што не здарылася...

І яны мелі рацыю, бо калі прагучаў фінальны сьвісток, у паветры натуральна запахла порахам: у менскім небе амаль адначасова «расцьвілі» дзесяткі фэервэркаў, а калі каманда-пераможца падбегла з Кубкам да трыбунаў, каб разам з удзячнымі прыхільнікамі парадавацца перамозе, некалькі соцень гарадзенцаў у шчасьлівым імкненьні ірванулі наперад, ад чаго пад цяжарам наступаючага натоўпу пачуўся трэск лавак. І толькі рэзкі выкрык міліцэйскага начальніка, па каманьдзе якога міліцыянты сталі жывым ланцугом паміж «Нёманам» і гледачамі, прадухіліў непрадказальныя наступствы.

Потым быў традыцыйны круг гонару, гушканьне галоўнага трэнера С. Уласевіча, арыгінальны танец футбалістаў-пераможцаў пад незмаўкаючы акампанэмэнт трыбун і віншаваньні са здабытым трафеем футбалістаў-сапернікаў, якія па-хакейнаму падыйшлі паціснуць рукі мацнейшым.

Калі ў гэты час я глянуў на другі «гарадзенскі» сэктар, то сярод мноства бел-чырвона-белых і бела-блакітных колераў заўважыў і наступнае: «Жыве Заходняя Беларусь!». Нягледзячы на нейкія сэпаратысцкія ноткі, ён усё ж сімвалічны, бо менавіта пасьля сталічнага «Дынама» каманда Нёманскага краю — другая на Беларусі, якая трапіць у футбольную Эўропу. І гэта натуральна, бо відавочна, што наш заходні рэгіён па многім паказчыкам паступова выходзіць на другія пазыцыі ў Беларусі пасьля Менску. Ужо заўтра Горадня будзе вядомая за мяжой ня толькі дзякуючы сваім уцалелым помнікам архітэктуры, знакамітаму рынку, але й футболу.

Г. СЫСОЙ.

Пінск

Як паведаміла старшыня аб'яднанага прафсаюза Пінскага рачнога порту сп. М. Целяцкая цеплаходы Пінскага рачнога параходства, якія дагэтуль сталі без працы, па дамове з польскім бокам будуць на кантрактнай аснове працаваць да канца сёлетняй навігацыі на водных шляхах Беластоцкага й Варшаўскага ваяводстваў.

(ск).

«ПАГОНЯ»

Рэдактар С. АСТРАЎЦОЎ

Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд «Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі: 230023, г. Горадня, вул. Дамініканская, 1.
Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.
Газэта выдаецца штотыдзень па пятніцах.
Індэкс 63124. Ліцэнзія № 465.
Фотанабор, афсэтны друк.
Гарадзенская вабласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г. Горадня, вул. Паліграфістаў, 4.

Падпісана да друку 1.07.1993 г.

Тыраж 3481 паасобнікаў. Замова 3205